

GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 44/2012 (2480) Rok LIV 9.12.2012

Uroczystość Niepokalanego
Poczęcia NMP

Przez Maryję
rozpoczęło się zbawienie świata

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

Rubens - „Immaculate Conception”

**za oknem mija GRUDZIEŃ...
DO NOWEGO ROKU POZOSTAŁO JUŻ TYLKO KILKA DNI**

Dwujęzyczny

Kalendarz Głosu Katolickiego
Calendrier de la Voix Catholique

**POLSKA MISJA
KATOLICKA**
we Francji

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Kalendarz Głosu Katolickiego
Calendrier de la Voix Catholique

POLSKA MISJA
KATOLICKA
we Francji

Św. Wojciech

Św. Albert

Bł. Jerzy Popiełuszko

Św. Maksymilian Kolbe

St. Przewłok

Św. Faustyna

Ste Genevieve

St. Martin

St. Louis

St. Jean-Marie Vianney

Ste Bernadette

NASI ŚWIĘCI

2013

**Czy masz już nasz kalendarz? To najlepszy
prezent pod choinkę, dla Polaków i Francuzów**

**Nasi
ŚWIĘCI**

**ZAMÓW JUŻ
TERAZ**

W kalendarzu także wersja kieszonkowa

Kalendarz zamówić
można wypełniając
poniższy kupon
i wysyłając go na
adres redakcji

„Głosu Katolickiego”*

Dostępny jest on także w polskich
ośrodkach duszpasterskich

mat.pl
Internetowa
sprzedaż
materiałów
budowlanych

Mieszkasz we Francji?
Szukasz materiałów na Twój remont?
Wejdź na www.i-mat.pl

SwissLife
**UBEZPIECZENIA
PO POLSKU**

Tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20
grazyna.femandes.ag@swisslife.fr

Spędzamy spokojnie starość
w Domu Polskiego Funduszu
Humanitarnego położonym
w dużym parku nad Loara.
DOŁĄCZ DO NAS.

24, rue de la Maine - 45740 Lailly en Val

Najlepsze
Towarzystwo w Polsce!
Karolina

Tel. 01 40 15 09 09

KUPON ZAMÓWIENIA KALENDARZA

Proszę o przesłanie mi polsko-francuskiego kalendarza „Głosu Katolickiego” na 2013 rok

Ilość egzemplarzy: _____ w cenie po **4,00 €** (z przesyłką **4,50 €**). **RAZEM** _____ €

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

Dołączam czek (dla „Voix Catholique”) Gotówkę

* Redakcja „Głosu Katolickiego”: 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris
Tel. 01 55 35 32 28; fax: 01 55 35 32 29; e-mail: vkate@sfr.fr

Telegram z kowalami losu

Warto kiedyś zrobić jakieś badania naukowe nad... powodzeniem i przyczynami niefortu. I nie chodzi tym razem tylko o relacje męsko-damskie, a raczej o ten bardziej globalny lut szczęścia na paryskim, albo i londyńskim bruku. Jak świat światem, przyjeżdżali, i przyjeżdżają tu, i tam, ludziska z Kolbuszowej, Włotomina i Łaska – młodzi, piękni i z nadziejami na uśmiech... losu, na lepszy karwatek życiowego tortu. Jedni

w jednej koszuli, inni zasobniejsi w języki obce i złą – bywa, przeszłość. Ładują na Orly, albo na placu Concorde i ani jedni, ani drudzy nie chcą wylądować za chwilę pod mostem, w roli kłoszardów. Raczej marzy im się sen amerykański, o pucybutcie co został kapitalistą, albo przynajmniej o Kopciuszku i europejskim księciu z baśni. Co, że dziecinada? No pewnie, ale chyba każdy z emigrantów na to czasami choruje! Tymczasem idą Polami Elizejskimi, patrzą po fasadach – wystawo, kamienic i po samochodach, i też tak chcą, nie podejrzewając nawet, że za rogiem, i od kuchni bywa... odwrotnie – są różne karaluchy, piszczą szczury, bieda, i ubóstwo ducha też. A na dodatek daleko stąd do mamy i polszczyzny, jak to w życiu wygnańca. Aliści, jedni trafią jutro swój wielki fart, albo nieco mniejszy los, jak to na loterii, a ci drudzy wciąż dreptać będą w miejscu, i w kółko, potykając się o przeszkody – jedną po drugiej i na każdym kroku, że aż wstyd wracać do domu i żony. Ot, nie do końca jesteście kowalami swego losu, więc trzeba umieć widzieć trochę dalej, by zrozumieć sens życia, a może i istotę szczęścia. P.O.

- TO SPECJALNA LUTYJNA KASA, W KTÓREJ ODKŁOŻONE JEST 300 MLD ŻŁOTYCH DLA POLSKI. ZEBY ROZPROSZYC ENENTUALNE WĄTPLIWOŚCI KASA BĘDZIE OBROTOWA PO KRAJU I POKAZYWANA WE WSZYSTKICH WIĘKSZYCH MIASTACH...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

Przemiana naszych serc – str. 4

Tyle jeszcze trzeba wyprostować – str. 5

W rocznicę wprowadzenia w PRL stanu wojennego – str. 9

Des chiffres ! – str. 11

Wspólne Dzieło – str. 12

Po niespełnionym „końcu świata”

Wojciech Turek

Medialna histeria, związana z zapowiedzianym rzekomo przez Majów końcem świata w dniu 21 grudnia 2012, prowokuje do pomyślenia przez chwilę o sprawach poważnych, a nawet: ostatecznych.

Nie będę jednak rozpisywać się o tym, co zgodnie z zapowiedzią ma się wydarzyć, gdy ludy zostaną zgromadzone w Dolinie Jozafata – ponieważ są mądrzejsi ode mnie, lepiej kształceni w mądrych księgach teologicznych, mistycznych czy eschatologicznych. Ograniczę się do refleksji historycznej. Spojrzenie wstecz uświadamia nam, że żyjemy na kontynencie, który przeżył niemal spełniony „koniec świata”, i nie mam tu na myśli dwóch wojen światowych w XX wieku, które doprowadziły Europę do samozagłady i ruiny. Z tej nie tak odległej klęski, narody europejskie dość szybko potrafiły wyjść na drogę rozwoju niespotykanego dotąd w dziejach ludzkości. Stało się to możliwe, ponieważ jeszcze nie zostały zniszczone fundamenty, co dokonuje się dopiero teraz: na naszych oczach. *ciąg dalszy na str. 6*

T. Couture - Rzymianie okresu dekadencji (Musée d'Orsay)

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____ Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Miesiąc (5 €)

Adres: _____ Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) PDF/e-mail (49,90 €)

Telefon: _____ **Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!**

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

LITURGIA SŁOWA

II Niedziela Adwentu Rok C

PIERWSZE CZYTANIE

BA 5,1-9

Czytanie z Księgi proroka Barucha

Złóż, Jeruzalem, szatę smutku i utrapienia swego, a przywdziej wspaniałe szaty chwały, dane ci na zawsze przez Pana. Oblucz się płaszczem sprawiedliwości pochodzącej od Boga, włoż na głowę swą koronę chwały Przedwiecznego! Albowiem Bóg chce pokazać twoją wspaniałość wszystkiemu, co jest pod niebem. Imię twe u Boga, na wieki będzie nazwane: „Pokój sprawiedliwości i chwała pobożności!”. Podnieś się, Jeruzalem! Stań na miejscu wysokim, spojrzysz na wschód, zobacz twe dzieci, zgromadzone na słowo Świętego od wschodu słońca aż do zachodu, rozradowane, że Bóg o nich pamiętał. Wyszli od ciebie pieszo, pędzeni przez wrogów, a Bóg przyprowadzi ich niesionych z chwałą, jakby na tronie królewskim. Albowiem postanowił Bóg zniżyć każdą górę wysoką, pagórki odwieczne, doły

EWANGELIA

Łk 3,1-6

Słowa Ewangelii wg św. Łukasza

Było to w piętnastym roku rządów Tyberiusza Cezara. Gdy Poncjusz Piłat był namiestnikiem Judei, Herod tetrarchą Galilei, brat jego Filip tetrarchą Iturei i kraju Trachonu, Lizaniasz tetrarchą Abilenu; za najwyższych kapłanów Annasza i Kajfasza skierowane zostało słowo Boże do Jana, syna Zachariasza, na pustyni. Obchodził, więc całą okolicę nad Jordanem i głosił chrzest nawrócenia na odpuszczenie grzechów, jak jest napisane w księdze mów proroka Izajasza: „Głos wołającego na pustyni: Przygotujcie drogę Panu, prostujcie ścieżki dla Niego; każda dolina niech będzie wypełniona, każda góra i pagórek zrównane, drogi kręte niech staną się prostymi, a wyboiste drogami gładkimi. I wszyscy ludzie ujrzą zbawienie Boże”.

Przemiana naszych serc

ks. Andrzej Legieć CSsR Kemerowo – Rosja

W Rosji, gdzie już od wielu lat pracuję, można często zauważyć szczególne przygotowania do wizyty gubernatora lub prezydenta. Odpowiedzialni za to wydarzenia, odpowiednie służby, przygotowują całą logistykę. Jeśli jest potrzeba, są remontowane drogi, malowane budynki, sprawdzane pomieszczenia, sale, pokoje etc. Wszystko po to, aby nic złego się nie przydarzyło, aby wizyta przebiegła bez zakłóceń. Wszystko po to, aby zaproszony gość i gospodarz miejsca, byli zadowoleni i szczęśliwi.

Tak przygotowuje się odwiedziny kogoś ważnego. O ilez bardziej, nam wierzącym, trzeba się przygotować przez trwający czas Adwentu 2012, na spotkanie z przychodzącym Chrystusem. Dzisiejsza liturgia Słowa podpowiada nam, jak dobrze się przygotować na to przyjście Boga Miłości. Co należy czynić, by nasze serca były dobrze przygotowane na przyjście tak wielkiego Gościa, by nie były niegościnnie? Dzisiejsze pierwsze czytanie daje na bardzo konkretną odpowiedź...*zniżyć każdą górę wysoką, pagórki odwieczne, doły zasypać do zrównania z ziemią...* A Jan Chrzciciel dodaje: *Przygotujcie drogę Panu, prostujcie ścieżki dla Niego!* W tych wezwaniach zawiera się cały program adwentowego przygotowania na spotkanie z Panem. W obrazie gościńca, z którego trzeba usunąć przeszkody – *doliny, wzgórza, urwiska* – zawarta jest cała prawda naszych serc. To symbol spustoszeń, jakie w człowieku czyni grzech, oraz działań, jakie należy podjąć, aby zło usunąć ze swojego wnętrza. Jeśli w tym momencie uświadomimy sobie to, co Pan Jezus mówił o ludzkim sercu, że to z niego wychodzi to, co dobre i to, co złe – to z jeszcze większą determinacją trzeba nam podjąć ten wysiłek pracy nad sobą, a szczególnie nad swoim sercem.

Doły zasypać

Czym są doły? To obraz lęków, kompleksów, pesymizmu, czasami rozpacz. To są „wyrwy i „doły”, jakie w nas poczynił grzech. Mówimy czasami, „świętość nie dla mnie”, „nie stać mnie na to”, jestem zbyt słaby. Kto z nas nie przeżywał takich stanów ducha? Dziś wielu ludzi żyje w kompleksach, czują się zranieni, czasami panuje w ich sercach rozpacz. Prorok Baruch podpowiada nam wszystkim, jak się z tego stanu ducha podnieść. Trzeba stanąć w prawdzie zdjęć szatę smutku i przygnębienia. Trzeba

ubrać się w Bożą sprawiedliwość. Trzeba zasypać nasze kompleksy, rany, aby Pan mógł przyjść do nas po gładkiej drodze, równej drodze. Czy możemy zasypać? Wiarą, nadzieją i miłością! Trzeba nam na nowo uwierzyć, że z pomocą Bożą możemy przeżyć te trudne chwile zwątpienia, kompleksów. Dlatego trzeba wotać na całe gardło „Przyjdź, Panie Jezu!” Tylko On może zasypać te wszystkie doliny i uzdrowić duszę. On jest prawdziwym lekarzem. Trzeba Mu tylko na to pozwolić! Nie ma takiego „dołu”, którego ta Miłość Boga, nie mogłaby uzdrowić i uleczyć.

Obniżyć góry i pagórki

To symbol wyniosłości, egoistycznej ambicji, dumy, pychy manifestującej wszystkim swoje „Ja”. Przez takie „góry” Pan nie może się dostać do serca człowieka. Ani też człowiek nie może wybiec Bogu na spotkanie. Dlatego trzeba te „góry i pagórki” obniżyć. Jak to zrobić? Przyjmijmy wszystko, co Bóg dopuszcza, by poruszyć te wyniosłe „góry”; a więc trudne doświadczenia i upokorzenia. Starajmy się usłużyć drugiemu człowiekowi, bliźniemu, postarajmy się poświęcić mu swój czas i swoje talenty. Nie bójmy się, to nas nie poniży, nie zdegraduje. Wręcz przeciwnie, nasza godność i nasze człowieczeństwo zostaną nieskończenie podniesione! Kiedy się unizas, sam Bóg cię podnosi i czyni pięknym człowiekiem! On pierwszy się unióż, po to, aby ciebie odkupić z grzechu i dać ci udział w swoim Boskim życiu. Pokora to język miłości. Dlatego Boga, który jest Miłością, można spotkać na drodze pokory i unizienia.

Wyprostować kręte drogi

Mowa o zazdrości, która często przybiera formę: „dlaczego ktoś inny jest lepszy ode mnie, dlaczego on jest podziwiany, a nie ja”? Oto kolejna postawa ludzkiego serca skalanego grzechem... – zazdrość. Jakże wielką przeszkodę stanowi ona w dążeniu na spotkanie z Panem! Bardzo trafne jest to porównanie do urwiska. Gwałtowna, ślepa zazdrość jest jak droga, która nagle się urywa! Człowiek, którego serce przepętnia zazdrość, nie jest zdolny przyjąć w pełni łaski Bożej, bo skupia się na tym, co otrzymują inni, niż na tym, co on sam otrzymuje w darze od Boga, każdego dnia. Jak wyprostować te urwiska zazdrości? Trzeba podjąć duchową walkę z zazdrością świadomie w sobie tolerowaną. Dopóki człowiek podejmuje z nią walkę, nie jest groźna. Gorzej, jeśli się jej podda. Wtedy może być tak jak z niebezpiecznym zakrętem na drodze – może się wydarzyć nieszczęście. Dlatego trzeba się zwrócić do Boga – Miłości, aby nas uwolnił z chorobliwej zazdrości i uczył prawdziwej miłości, która nie niszczy!

ADWENTOWE ZAMYŚLENIA

ks. dr Franciszek Nieckarz

Tyle jeszcze trzeba wyprostować

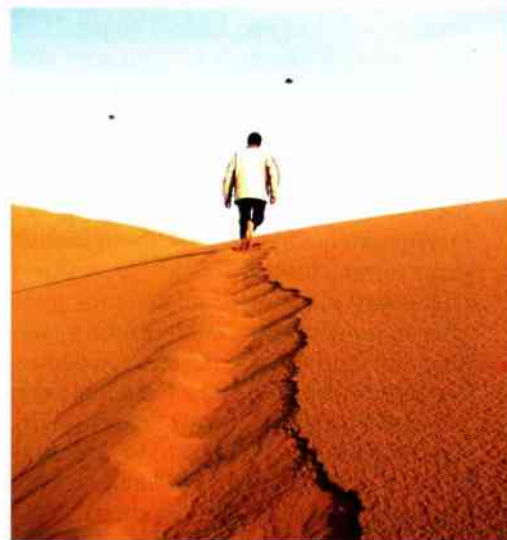
Czasem można mieć takie wrażenie, że współczesny świat jest wyłącznie światem ludzi młodych, bogatych i szczęśliwych.

Uśmiechnięte twarze z ekranu telewizyjnego, z kolorowych pism i plakatów przekonują nas, że szczęście jest na wyciągnięcie ręki. Wystarczy kupić reklamowany towar, wybrać się na proponowaną wycieczkę, zażyć wyjątkowo skuteczną pastylkę, albo zastosować dietę cud i w jednej chwili nasze życie stanie się szczęśliwe. No, trzeba jeszcze za to sporo zapłacić, ale to już inna sprawa! Nieraz ulegamy takiej sugestii, dajemy się przekonać, ale zwykle bardzo szybko uświadomiamy sobie, że szczęście nie jest towarem, który można kupić na okazijnej wyprzedaży, gdzie sami sprzedawcy patrzą na nas bardzo smutnymi oczyma. Gdyby to było możliwe, nie byłoby pośród nas ludzi samotnych, nieśczęśliwych i takich, którzy mimo materialnego powodzenia, nie mogą odnaleźć sensu swojego życia.

Spragnieni szczęścia, z uwagą odczytujemy Słowo Boże przeznaczone na dzisiejszą niedzielę i powoli odkrywamy, że prawdziwe szczęście możemy znaleźć jedynie w Bogu. „*Ztóż, Jeruzalem, szatę smutku... z radością, bowiem poprowadzi Bóg Izraela do światła swej chwały (...)*”. Potwierdzeniem słów proroka o szczęściu płynącym z poczucia bliskości Pana Boga jest nasze wspólne, życiowe doświadczenie, kiedy po dobrej spowiedzi, odchodzimy od konfesjonatu, albo, kiedy po przyjęciu Komunii świętej chowamy twarz w dłoniach i zatapiamy się w modlitwie uwielbienia, wtedy cały świat jest nieważny, bo my mamy to, co najważniejsze – mamy Boga, który okazał nam swoją niepojętą Miłość! Kto wie, o jakie doświadczenie tutaj chodzi, ten z pewnością

potwierdzi, że tajemnicę szczęścia wszyscy nosimy w swoich sercach. To właśnie szczęśliwe serce potwierdza, że „*Pan Bóg uczynił wielkie rzeczy dla nas*”.

W takie doświadczenie szczęścia jest wpisana historia naszego spotkania z Bogiem. Bóg w Jezusie Chrystusie wychodzi nam na spotkanie i rodzi się pośród nas. Teraz my powinniśmy podjąć trud wyjścia na spotkanie Boga. Do podjęcia takiego wysiłku zachęca nas dzisiejsza Ewangelia. To, co wydarzyło się nad Jordanem w „*piętnastym roku rządów Tyberiusza cezara*” nieustannie powtarza się w naszym życiu. W Adwencie, mocniej niż przy innych okazjach, dociera do nas nawoływanie Jana Chrzciciela o tym, że trzeba wyprostować drogi swojego życia. W tym wołaniu jest ogromna wiara w człowieka i przekonanie, że każdy z nas może stać się lepszy. Nawet, jeżeli znamy gorzki smak przegranej w zmaganiu o piękniejszy kształt naszego człowieczeństwa, to w Adwencie słyszymy, że Bóg nie zniechęcił się naszymi upadkami ani marnymi efektami naszych wysiłków. Dzisiaj znowu woła o to, by zacząć jeszcze raz. Żeby jeszcze raz wyjść na pustynię, żeby pójść na rekolekcje, wziąć do ręki Pismo św. albo dobrą książkę, zrobić dobry rachunek sumienia... Aby jednak to było możliwe, najpierw trzeba usłyszeć Jego słowa. Bo tyle razy już niby je słyszeliśmy – i co? I nic! Mijają lata, siwieją nam włosy a nam ciągle tak trudno rano uklęknąć do pacierza, a w ciągu dnia przejść parę kroków, żeby odwiedzić chorego sąsiada, porozmawiać z samotną staruszką, albo wieczorem wcześniej wyłączyć telewizor, żeby przed

snem jeszcze przez chwilę się pomodlić. Można by tu wskazywać na wiele innych szczegółowych spraw, ale ufam, że sami potrafimy je ponazywać.

I jeszcze jedno, ostatnie już słowo: czasem rodzi się w nas taka pokusa samodokonalności. Wyraża się ona w podejmowaniu adwentowych postanowień po to, żeby udowodnić – sobie i innym – że potrafię, że dam radę. Dotrzymane postanowienie jest powodem satysfakcji, zadowolenia siebie i przekonania, że dobrze przeżyliśmy Advent. Jak czasem trudno takim „samozadowolonym” wytłumaczyć, że to nie o to chodzi. Więc żebyśmy sami mogli zrozumieć, o co w Adwencie chodzi przywołajmy słowa Jana Chrzciciela: „*Przygotujcie drogę Panu, prostujcie ścieżki dla Niego*”. A więc nasz wysiłek, nasze postanowienia wtedy mają sens, kiedy przybliżają nas do Chrystusa. Prostować drogę dla Pana a nie dla siebie, to odwracać się od grzechu, to przyjąć za drogowskaz Boże przykazania, to zrozumieć, że spotkanie z Chrystusem zaczyna się od życzliwie wyciągniętej dłoni do tych, których do tej pory mijaliśmy obojętnie. □

WARSZAWA | Kościół katolicki obchodził 8 grudnia uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP. Prawda wiary o Niepokalanym Poczęciu Maryji jest określona przez dogmatyczne nauczanie Kościoła. Mówi ono, że Maryja poczęta i urodzona tak, jak każdy inny człowiek od chwili swego poczęcia, jeszcze przed narodzeniem, była obdarzona pełnią taski. Uroczystość ta obchodzona jest przez Kościół w Adwencie, przed Bożym Narodzeniem. Chce nam on przez to pokazać, jak czysta i piękna była ta, która dała światu zbawienie. Kościół chce nas zachęcić do prostowania drogi życia dla Pana i dbałości o czystość swego serca i duszy, aby wzrastała nasza przyjaźń z Bogiem.

WATYKAN | Benedykt XVI zamyka swój cykl książek o postaci i przestaniu Jezusa. Tym razem Papież opowiada o najbardziej tajemniczym i najmniej znanym okresie Jego życia: narodzeniu i dzieciństwie. Pokazuje Jezusa, który przychodzi na świat w konkretnym miejscu, czasie i rodzinie. Stara się też odpowiedzieć na pytanie: co narodzenie Jezusa oznacza dla mnie? „W tej książce usiłowałem nawiązywać dialog z tekstami Ewangelii” – pisze we wstępie Benedykt XVI. „Jestem przy tym świadom, że ta rozmowa, w której zajął się ze sobą przeszłość, teraźniejszość i przyszłość, nigdy nie może się zakończyć oraz że żadna interpretacja nie

dorówna wielkością tekstowi biblijnemu. Mam nadzieję, że mimo swych ograniczeń ta mała książka może pomóc wielu osobom na ich drodze do Jezusa i z Jezusem” – dodaje Papież.

BIAŁYSTOK | Benedykt XVI mianował ks. Henryka Ciereszkę biskupem pomocniczym archidiecezji białostockiej. Biskup nominat czuje się szczególnie związany z bł. Michałem Sopoćką, w którego procesie beatyfikacyjnym brał udział. „W duchu wiary i ufności w Boże Miłosierdzie, bo tak się złożyło, że gdzieś na mojej drodze ta prawda się pojawiła przez bł. ks. Michała Sopoćkę. Wpatrując się w mojego patrona wiem, że wszystko, co Bóg czyni jest Jego wielkim Miłosierdziem.

GNIEZNO | Ojciec Święty Benedykt XVI mianował ks. dr Krzysztofa Wętkowskiego biskupem pomocniczym archidiecezji gnieźnieńskiej. Biskup nominat ma 49 lat. Od października br. pełnił funkcję wikariusza generalnego archidiecezji gnieźnieńskiej. Był także felietonistą „Przewodnika Katolickiego”. Wchodził m.in. w skład rady programowej gazety diecezjalnej, radia diecezjalnego. W latach 2007–11 był przewodniczącym Rady Nadzorczej Prymasowskiego Wydawnictwa „Gaudentium”. Należał do Rady Programowej Instytutu Prymasa Józefa Glempa. W latach 2000–12 był sędzią Trybunału Metropolitalnego w Gnieźnie. □

Po niespełnionym „końcu świata”

ciąg dalszy ze str. 3

Swoistym i doniosłym w skutkach „końcem świata” był natiemniast zmiereh i upadek świata antyeynego. Co warto podkreślić, nie dokonat się on jakimś spektakularnym aktem destrukcji, choć nie brakowało momentów dramatycznych, takich jak zdobycie Rzymu przez barbarzyńców Alaryka (410), spalenie bibliotek w Aleksandrii i Rzymie (IV wiek), upadek cesarstwa zachodniorzymskiego (476) czy ostatecznie zdobycie Konstantynopola przez muzułmańskich Turków (1453). Cywilizacja umierała powoli: pustoszały miasta i ubożala kultura. Jeszcze wolniej następował później proces odrodzenia. Blisko tysiąc lat zajęło Europejczykom nadrobienie zaległości, spowodowanych upadkiem cywilizacji starożytnego Rzymu. Gdyby nie chrześcijaństwo, zapewne powstałaby na naszym kontynencie jakaś cywilizacyjna mutacja islamska lub euroazjatycka. Ci, którzy negują wpływ chrześcijaństwa na cywilizację zachodnią, odcinają gałąź, na której sami siedzą. Ale może im właśnie chodzi o to, by z niej spaść. Nigdy nie brakowało buntowników czy burzycieli „starego porządku”.

Na naszych oczach dokonuje się kolejny koniec naszej cywilizacji. Sceptycy powiedzą, że – patrząc z perspektywy kilkudziesięciu lat – przestrogi Oswalda Spenglera o zmierehu Zachodu nie sprawdziły się. Żyjemy obecnie w czasach spektakularnego triumfu techniki, a także – pomimo kryzysu – niespotykanego w przeszłości wzrostu poziomu życia. Zatem nie zmiereh cywilizacji w ogóle, ale tylko cywilizacji Zachodu, która nie potrafi sprostać wyzwaniom nowych czasów? Dopuszczam możliwość, że – być może – proces dokonujący się na naszych oczach wskazuje na narodziny nowej

cywilizacji, ale bardziej prawdopodobny wydaje się wariant grożącego nam zmierehu kultury i cywilizacji. Przemawia za tym zjawisko oderwania spektakularnego rozwoju technologicznego od jakichkolwiek fundamentów: czy to w postaci podstaw życia zbiorowego czy też organizacji gospodarczej.

Aby przekonać się, że tak jest w rzeczywistości, wystarczy sobie wyobrazić, co by się wydarzyło, gdyby zostały przerwane dostawy prądu i przestał funkcjonować internet. Inaczej mówiąc, im większy jest stopień uzależnienia człowieka Zachodu od wynalazków techniki, tym większe i trudniejsze będą do nadrobienia konsekwencje, wynikające z załamania się tego niewyobrażalnie skomplikowanego i z natury swej „subtelnego” systemu. Sieci (elektryczna, internetowa) wprawiają w ruch mechanizm funkcjonowania współczesnych społeczeństw. Ich przerwanie oznaczałoby niewyobrażalny chaos i zniszczenia, których konsekwencje mogłyby być niezwykle trudne do zniwelowania.

Współczesny człowiek, zadufany w sobie, dopuszcza możliwość zaistnienia katastrofy na skalę kosmiczną, spowodowanej uderzeniem w naszą planetę jakiegoś sporych rozmiarów obiektu, dopuszcza nawet ewentualność jakiegoś najazdu z kosmosu, natomiast nie zastanawia się nad konsekwencjami możliwego załamania się systemu, opartego na wyrafinowanych rozwiązaniach technologicznych. Są tacy, którzy obawiają się, że zasoby naszej planety niedługo zostaną wyczerpane albo zdegradowane. Są tacy, którzy boją się skutków nadmiernej emisji do atmosfery zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych. Jednak, czy są tacy, którzy boją się, że pewnego dnia obudzą się w świecie, w którym załamała się globalna sieć internetowa

Z KRAJU

- Kolejne dwa ciała ofiar katastrofy smoleńskiej zostały złożone w niewłaściwych grobach – przyznała Prokuratura Wojskowa w Warszawie. Są to ciała - kapelana Warszawskiej Rodziny Katyńskiej ks. Zdzisława Króla i ks. prof. Ryszarda Rumianka, rektora Uniwersytetu Kard. Stefana Wyszyńskiego. Czeka nas kolejne ekshumacje...
- Bronisław Komorowski przebywał z wizytą na Łotwie. Odwiedził m.in. Uniwersytet Łotewski i spotkał się z prezydentem Berzinsem. Na wspólnej konferencji prasowej podziękował prezydentowi Łotwy za „absolutnie wspólny front” w trudnej batalii o kształt nowej unijnej perspektywy budżetowej.
- Prezydent Komorowski spotkał się z premierem Tuskiem. Tematem były planowane zmiany w rządzie.
- Nowy szef PSL Piechociński poinformował po spotkaniu z Komorowskim, że usłyszał od prezydenta sugestię, by wszedł do rządu.
- PO złożyła w Sejmie wnioski o postawienie Jarosława Kaczyńskiego i Zbigniewa Ziobry przed Trybunałem Stanu. Głównym zarzutem jest przekroczenie uprawnień oraz naruszenie ustawowych norm prawa, w tym konstytucji, za czasów, kiedy Kaczyński był szefem partii, a potem premierem.
- Sejm przyjął uchwałę ws. nowego budżetu UE na lata 2014-20. Większość postów poparła propozycję komisji ds. UE, która podkreśla, że nowy unijny budżet powinien być sprawiedliwym kompromisem (cokolwiek to znaczy). Sejm nie zarekomendował natomiast groźby weta.
- Niemal połowa badanych przez TNS Polska dobrze ocenia pracę Komorowskiego. Natomiast aż 60% uważa, że Tusk źle wypełnia obowiązki premiera.
- Sędzia sporządziła nareszcie pisemne uzasadnienie wyroku ze stycznia br., który uznał, że stan wojenny nielegalnie wprowadziła grupa przestępcza pod wodzą gen. Jaruzelskiego.
- Cd zemsty PO? Sejm wyraził zgodę na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej Macierewicza. Proces wytoczył mu lobbysta i biznesmen Dochnal.
- Bietsat - niezależny kanał dla widzów na Białorusi nadawany z Polski - tymczasowo skróci czas nadawania. Powodem jest braki finansowe.
- IPN ponowił apel do osób, które mogą mieć informacje związane z tzw. obławą augustowską z 1945 r., czyli niewyjaśnionym dotąd mordem ok. 600 działaczy podziemia niepodległościowego.
- Sąd w Moskwie, po dwóch minutach obrad oddalił wnioski w sprawie rehabilitacji ofiar obławy augustowskiej.
- Postowie sejmowej komisji spraw wewnętrznych słuchali w informacji MSW o działaniach policji 11 listopada, kiedy w Warszawie doszło do burd podczas Marszu Niepodległości. Wg MSW Cichockiego «mówienie o policyjnej prowokacji to przesada».
- Sejmowa komisja ds. służb specjalnych zebrała się w ABW, gdzie zapoznawała się z działaniami, które doprowadziły do zatrzymania podejrzanego o terroryzm Brunona K. Za to internet dowcipkuje na temat «terrorysty» na całego.
- W PO pojawił się nowy pomysł na ordynację w wyborach do europarlamentu. Niekorzystny dla PSL, co ma zapewne tę partię zdyscyplinować w nowych rozmowach o koalicji.
- „GMO sieje zło”, „Ten podpis będzie miał nieodwracalne skutki” - z takimi transparentami przeciwnicy upraw modyfikowanych genetycznie protestowali przed Pałacem Prezydenckim w Warszawie.
- Powszechny system świadczeń rodzinnych, bezpłatne publiczne żłobki i przedszkola, rozwiązania dotyczące bezpieczeństwa socjalnego matek, ulgi podatkowe i darmowe posiłki dla dzieci - zakłada program, który przedstawiła opozycyjna Solidarna Polska.
- Były wiceszef Sztabu Generalnego WP gen. Dygnatowski w latach 1979-83 współpracował z WSW i zataił to. Tak podejrzewa pion lustracyjny IPN.
- Stołeczna prokuratura sprawdza, czy wszczęć śledztwo o publiczne „nawoływanie do popełnienia zbrodni” przez autora filmów dokumentalnych Grzegorza Brauna. Chodzi o wypowiedź: „Kule powinny świstać, a mamy kabaret. Bo kolejny przesąd to wiara w pacyfizm. Wiara, że tu można cokolwiek załatwić, jak nie zostaną w sposób nagły, drastyczny wyprawieni na tamten świat z tuzin redaktorów +Wyborczej+ i ze dwa tuziny drugiej gwiazdy Śmierci mediów centralnych - TVN. Nie wspominam o etatowych zdradcach ze starego reżimu. Jeśli się nie rozstrzela co dziesiątego, to znaczy: hulaj, dusza, piekła nie ma. Jeżeli nie karze się śmiercią za zdradę, to co?” - ze spotkania dyskusyjnego w klubie Ronina, na które doniosta „Wyborcza”...
- Kibice z „Wiary Lecha” organizują akcję pomocy świątecznej dla żołnierzy polskiego Podziemia Niepodległościowego. Kibice poznańskiego „Kolejorza”, wespół ze stowarzyszeniem Odra-Niemień przygotowują akcję „Świąteczna paczka dla polskiego kombatanta na Kresach”. Paczki trafią do kombatantów Armii Krajowej mieszkających na Białorusi.
- Po kilkaset złotych tracą starsze osoby, płacąc oszustom za dekoder. Ci biorą gotówkę i znikają bez śladu. Zjawisko takie towarzyszy telewizyjnej cyfryzacji.
- Ponad 500 bezpłatnych posiłków dziennie wydaje dla potrzebujących Caritas Archidiecezji Przemyskiej. Bezdumni mogą też już korzystać z noclegowni w Przemysku i Leżajsku.
- Miłośnicy elektronicznych papierosów nie będą mogli ich palić w środkach komunikacji miejskiej w Warszawie. Radni chcą tego zabronić. □

a wielkie wielomilionowe metropolie zostały pozbawione dostaw prądu?

Pesymistyczny scenariusz wydaje się niemożliwy do spełnienia i dzieje się tak z prostego powodu. Po prostu nigdy dotąd się nie wydarzył, ponieważ nigdy wcześniej nie istniała cywilizacja uzależniona od wyrafinowanych urządzeń technologicznych. Ale pierwszy „koniec świata”, jakiego doświadczyła nasza cywilizacja przed kilkunastoma stuleciami, naprawdę wydarzył się, choć wydawało się to niemożliwe. Naprawdę istniało milionowe miasto Rzym, które nie potrafiło przetrwać ani odbudować się w sytuacji, gdy zatałamało się cesarstwo rzymskie. Naprawdę istniała znakomita sieć dróg, akweduktów, imponujących budynków użyteczności publicznej, bibliotek i teatrów, perfekcyjnie zorganizowane struktury państwa, system wyrafinowanej oświaty oraz prężny system obronny i wszystko to legło w gruzach lub zniszczało pod wpływem szeregu czynników prowadzących do destrukcji, takich jak napływ mas ludności o niższym stopniu rozwoju, niekorzystne przemiany wewnętrzne, wady rozwojowe, zatracenie wewnętrznej tożsamości i spójności.

Jeszcze w osiemnastym wieku, wykształcony mieszkaniec Zachodu był zafascynowany widokiem starożytnych ruin, niemych świadków wspaniałej przeszłości, ale również kruchości ludzkiej cywilizacji. Dopiero w dobie nowoczesności człowiek uwierzył, że jest bogiem, a przeszłość przestała być wyznacznikiem i miarą przyszłości. □

Wojciech Turek

Adwentowe wołanie

Zbigniew Szczerba

*Bądź świecą adwentową –
tym nikłym płomykiem na dworze
co noc rozświetla grudniową
nim ranne zapalą się zorze...*

*W gwiazdę roratną się zamień
za którą serdecznie zatęsknię
że wszystko, co we mnie jak kamień
tęsknotą skruszeje i zmięknie...*

*Janowym odbij się głosem
po moim bezczuciu Bożym
by niebo spuściło nań rosę
bym Bożą miłością znów ożył...*

*Błysznij błą szczerną i rzewną
stań wierną i czystą się rzeką
drogą prostą i pewną
choć wiele razy daleką...*

*Zawiruj na moim niebie
jak ongiś słońce w Fatimie
że wyjdę naprzeciw Ciebie
i Twoje zawołam imię...*

*Nie każ czekać tęsknocie
już dziś bądź Emanuelem
wyprostuj skrzywione me życie –
bądź moim Odkupicielem...*

ZE ŚWIATA

- Szczyt Unii Europejskiej zakończył się porażką. Dyskusje o budżecie będą podjęte w styczniu 2013 r. Politycy czekają na kolejny szczyt budżetowy. Koalicja liczy na duże pieniądze, PiS i SLD wytykają rządowi błędne sojusze międzynarodowe. Chodzi o alians Tuska z Merkel, która dokonała woltu i poparła Brytyjczyków. «Nie ma powodów do pesymizmu» – podsumował z kolei spotkanie w Brukseli premier Tusk.
- Litewski Sejm przegłosował kandydaturę przewodniczącego Litewskiej Partii Socjaldemokratycznej Butkeviciusa na stanowisko premiera. Ministrem energetyki Litwy z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie zostanie Niewierowicz.
- Wicepremier Ukrainy ds. integracji europejskiej Choroszkowski wyraził nadzieję, że jego kraj podpisze umowę stowarzyszeniową z UE w drugiej połowie 2013 r.
- Separatystyczne partie w Katalonii zdobyły większość w wyborach do regionalnego parlamentu. Główna partia – Konwergencja i Związek, straciła jednak w stosunku do ostatnich wyborów i widmo secesji tej hiszpańskiej prowincji oddaliło się.
- Cypr znalazł się na skraju katastrofy i to Cypr, a nie Grecja może być pierwszym państwem, które opuści strefę euro z powodu bankructwa.
- Borg, nominowany przez rząd Malty na stanowisko komisarza Komisji Europejskiej po trwających tygodnie sporach, otrzymał poparcie Parlamentu Europejskiego. Za jego kandydaturą opowiedziało się 386 eurodeputowanych. Przeciwnych było 281. Problemem dla europosłów był jego... katolicyzm.
- Egipt znów w nastroju rewolucyjnym. Tym razem skierowanym jednak przeciw tym, którzy wygrali w poprzedniej rewolucji z 2011 r., czyli islamistom z Bractwa Muzułmańskiego. Prezydent Egiptu Mursi wydał kilka dekretów, które, znacznie rozszerzają jego prerogatywy.

- Co drugi Izraelczyk chciałby, by armia kontynuowała operację w Strefie Gazy, zakończoną po ośmiu dniach wymiany ognia między Izraelem a Hamasem. Izrael i Hamas podpisały porozumienie wynegocjowane przez Egipt, pod egidą USA.
- Iran potwierdził, że militarnie i finansowo wspiera radykalny ruch Hamas rządzący w Strefie Gazy.
- USA «tradycyjnie» zablokowały oświadczenie Rady Bezpieczeństwa ONZ potępiające ostatnią eskalację konfliktu izraelsko-palestyńskiego.
- Syryjscy rebelianci zajęli zaporę wodną na Eufracie na północy kraju. Przy granicy z Turcją syryjskie myśliwce zaatakowały siedzibę powstańców we wsi Atima.
- Turcja zwróciła się do NATO z prośbą o system rakietowy Patriot. Patrioty miałyby chronić Turcję przed ostrzałem z Syrii.
- Prokuratura Kazachstanu poinformowała, że zabiega o zakaz działalności dwóch opozycyjnych ugrupowań i wielu mediów za... „propagowanie ekstremizmu”.
- Władze Tadżykistanu zarządziły blokadę Facebooka, tłumacząc to przyczynami technicznymi. Ekspert sądzą, że decyzja jest związana z coraz powszechniejszą krytyką władz na tym portalu.
- Pod presją opinii publicznej, episkopatu i polityków Narodowy Bank Słowacki (NBS) postanowił odrzucić zalecenia Komisji Europejskiej dotyczące zmiany projektu nowej monety 2 euro z wizerunkiem Cyryla i Metodego, tak by zniknął z niej krzyż.
- Nowe władze Gruzji nie świętowały dziewiętej rocznicy rewolucji róż, która doprowadziła do władzy ekipę prozachodniego prezydenta Saakaszwilego.
- Prezydent Saakaszwili zaapelował do nowego premiera Iwaniszwilego, by zaprzestął aresztowań członków byłych władz.
- Rząd Hiszpanii odrzucił ofertę rozmów złożoną przez organizację baskijskich separatystów ETA i

domaga się jej rozwiązania bez żadnych warunków wstępnych.

- Odbiła się ekshumacja Arafata, zmarłego w 2004 r. Palestyńska komisja śledcza bada okoliczności śmierci legendarnego przywódcy Palestyńczyków.
- Prezydent Calderon chce zmiany oficjalnej nazwy swego kraju. Wystąpił już w tej sprawie projekt do parlamentu. Stany Zjednoczone Meksyku miałyby się stać po prostu... Meksykiem.
- Rosja wstrzymuje 10 grudnia import niektórych produktów mlecznych i mięsnych z Niemiec – ogłosiła Federalna Służba Nadzoru Weterynaryjnego i Fitosanitarnego.
- Rosja zgodziła się przyznać Serbii kredyt w wysokości 800 mln, dzięki czemu Belgrad będzie mógł sfinansować prace infrastrukturalne.
- Znowu ataki na chrześcijan. 9 osób zginęło, gdy dwa samochody prowadzone przez zamachowców samobójców wybuchły obok kościoła na terenie wojskowych koszar w Jaji na północy Nigerii.
- 119 dziennikarzy zginęło w tym roku na świecie podczas pełnienia obowiązków służbowych – poinformował Międzynarodowy Instytut Prasy (IPI).
- Kilka tysięcy ludzi z kłosami zboża w dłoniach przemaszerowało ulicami Kijowa do Pomnika Pamięci Ofiar Wielkiego Głodu na Ukrainie w latach 1932–33. Historycy szacują, że tragedia ta mogła pochłonąć nawet 10 milionów istnień.
- Premier Rosji Miedwiediew przedstawił plan zaostrożenia kar za prowadzenie pojazdów po alkoholu. Miedwiediew zapowiedział, że dla nietrzeźwych kierowców zwiększą się wielokrotnie kary za takie wykroczenia drogowe, jak np. przejazd na czerwonym świetle czy przekroczenie prędkości.
- Saudyjki są od niedawna poddane kolejnemu systemowi kontroli. Mężowie otrzymują SMS-owe powiadomienia, gdy tylko ich żony przekraczają granicę królestwa. □

Prawda warunkuje wolność

rozmowa z Ks. bp seniorem Edwardem Frankowskim – b. kapelanem Solidarności (część II)

- Jaką rolę w procesie zmian społecznych w Polsce lat peerelu odegrał Kościół? Czy jest to także swoiste wyzwanie, dyktowane obecną sytuacją w naszym kraju?

W czasach komunistycznego totalitaryzmu, Kościół miał w polskim narodzie wielki autorytet. Był obrońcą praw człowieka, domagał się od władz sprawiedliwości społecznej i życia w prawdzie i wolności. Był schronieniem dla represjonowanych, inspirował do wielu cennych inicjatyw obywatelskich. Był głównym ośrodkiem i symbolem oporu przeciw komunizmowi.

Przejęcie od reżimu totalitarnego do społeczeństwa wolnego i demokratycznego było i nadal jest procesem bardzo trudnym i złożonym. Dotyczy to także zagospodarowania odzyskanej przestrzeni wolności czy kształtowania się w nowych warunkach religijności oraz więzi z Kościołem. Na jednym ze spotkań z młodzieżą, Jan Paweł II podkreślał „Wolność wymaga sumień mocnych, odpowiedzialnych, dojrzałych. Wolność jest wymagająca i w pewnym sensie kosztuje więcej niż niewola. Nie przechodźcie od zniewolenia przez reżim komunistyczny do niewoli konsumpcjonizmu – innej formy materializmu, która choć otwarcie nie odrzuca Boga, sprzeciwia się mu w praktyce, wykluczając go z ludzkiego życia” (Lwów, 26.6.2001).

Po roku 1989 usiłowano i wciąż usiłuje się zamknąć usta Kościołowi, by nie zabierał głosu w sprawach publicznych. Ale Kościół w Polsce był i jest świadomy swego Bożego postannictwa i konieczności wielkiej pracy ewangelizacyjnej w nowych warunkach.

Najlepiej można będzie zrozumieć to na przykładzie działań i procesów, w których osobiście uczestniczyłem, wspólnie z księżmi i naszymi parafianami. Kościół w Stalowej Woli otwarcie stanął w obronie ludzi pracy, formował ich postawy w duchu katolickiej nauki społecznej i uczestniczył w procesie ich upodmiotowienia, a wywalczoną przestrzeń wolności natychmiast zagospodarował. 26 sierpnia 1988 r., na prośbę strajkujących robotników Huty, zorganizowaliśmy procesję z kościoła MB Królowej Polski pod Hutę, by odprawić przy bramie Mszę św. Po tej Eucharystii, robotnicy otworzyli dla nas, księży, bramy Huty i przyjęli do siebie wikariuszy, aby wśród nich pozostali do końca strajku. Kilka dni po tym zwycięskim strajku, zaproszono mnie do Huty. Już wtedy zapytałem wszystkich – czy wracamy do idei tworzenia katolickiej uczelni w Stalowej Woli, którą władze komunistyczne zastępowały podczas stanu wojennego. Wszyscy pozytywnie odpowiedzieli, a dyrektorka Huty pomogła w dokończeniu budowy obiektu uniwersyteckiego. Odzyskaną przestrzeń wolności, natychmiast zabudowaliśmy powołaniem nowej uczelni katolickiej, a także utworzeniem Ochronki dla sierot społecznych, założeniem domu dla bezdomnych mężczyzn, wyborami społecznych liderów w każdym bloku, spośród których ukonstytuowały się później władze samorządowe.

Osoby te formację otrzymały poprzez uczestniczenie przez kilka lat w organizowanych przy parafii: Studium Katolickiej Nauki Społecznej, Studium Rodzinnym, Studium w Instytucie Wyższej Kultury Religijnej. Młodzież uczestniczyła w utworzonym Związku Harcerzy Rzeczypospolitej, w oazowych spotkaniach czy w Ośrodku Kultury Chrześcijańskiej, gdzie wszyscy z zapałem inicjowali przemiany w środowisku lokalnym.

W trosce o Polskę, zawsze był Ks. Biskup bezkom-

promisowy, jednocześnie połączone jest to życzliwością wobec każdego człowieka. Ile warta jest dziś w polskim społeczeństwie prawda w polityce, mediach i życiu społecznym?

Bóg pragnie by wszyscy ludzie zostali zbawieni i doszli do poznania prawdy (RH 4). Prawda warunkuje wolność. „Poznajcie prawdę a prawda was wyzwoli” (Jh 8,32). Abyśmy mogli wybierać w sposób wolny, najpierw musimy poznać prawdę, wiedzieć, być mądrymi. W świetle prawdy można wybierać i odrzucać. Więc tyle jest wolności ile mamy mądrości. Wiele miejsca poświęcił prawdzie Jan Paweł II w encyklice „Fides et ratio”. Bez prawdy nie może być kultury, gospodarki i polityki. Media, które nie służą prawdzie nie mają sensu, bo nie służą, ale szkodzą. Niestety, we współczesnej ideologii zła nie ma prawdy obiektywnej, bo każdy ma swoją prawdę i nie ma obiektywnego dobra. Obowiązuje całkowity pluralizm i zgnite kompromisy. Obowiązuje pomieszanie prawdy z kłamstwem, dobra ze złem. Nie obowiązują przykazania, a nawet nie trzeba liczyć się ze zdrowym rozsądkiem. Podstawową zasadą jest, aby nie było zasad. Wszystko mówić, by niczego nie powiedzieć i wszystko czynić, aby niczego nie uczynić. Ta ideologia zła kreuje społeczeństwo zabawy. Liczy się nieustanna przyjemność, seks bez zahamowań, bez jakiegokolwiek moralności, życie bez małżeństw i bez rodziny, najlepiej bez dzieci, i bez ludzi starych, chorych i kalekich. Aborcja, eutanazja i „in vitro” mają usunąć trudy życia. Nowa ideologia zła jest bardzo podstępna i fałszywa. Obiecuje przedsmak rajskiego szczęścia. Chcą dostać wszystko bez trudu, od razu, teraz. Zawsze dla siebie. Inni ich nie interesują. To nowe pogaństwo jest groźne, bo niszczy każdego, kto odważy się mu sprzeciwić.

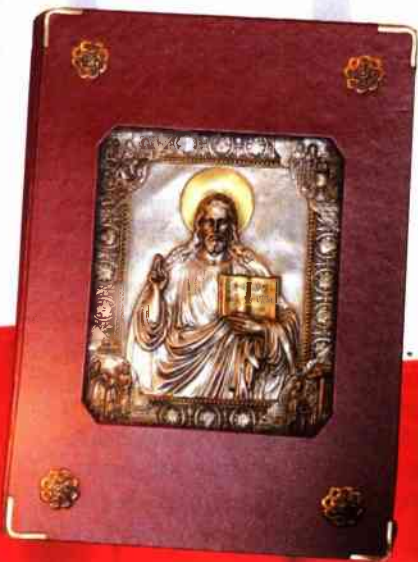
Bezkompromisowość połączona z otwartą życzliwością wobec każdego człowieka jest zadaniem Kościoła. 50 lat temu papież Jan XXIII, w przemówieniu inauguracyjnym obrad Soboru Watykańskiego II, mówił: „Chociaż i dziś nie brak błędów, którym należałoby się przeciwstawić, to jednak ich oczywistość jest tak dla ludzi jasna, a szkodliwe owoce tak widoczne, że nie tyle surowość w ocenie błędów, ile raczej miłosierdzie łaskawej, cierpliwiej i dobrotliwej Matki – Kościoła, może przynieść upragnione owoce pokoju dla udrczonych nad miarę ludzi. Kościół woli dziś wyjść naprzeciw współczesnym potrzebom, wskazując raczej na skuteczność nauki Chrystusowej, aniżeli występując z potępieniem”.

Równie istotne dla budowy pomyślności społecznej jest umacnianie pozycji rodziny...

Małżeństwo jest szczególną komunią osób. Rodzina na gruncie tej komunii ma stawać się wspólnotą osób. Nowożeńcy podejmują to zadanie „wobec Boga i Kościoła”, o czym przypomina im kaptan w czasie składania przysięgi małżeńskiej. Dobrem wspólnym małżonków jest „mitość, wierność, uczciwość małżeńska” oraz trwałość ich związku „aż do śmierci”. „To dobro obojga jest równocześnie dobrem każdego z nich. Ma stać się z kolei dobrem ich dzieci” (Jan Paweł II, List do rodzin).

Rodzina ma szczególne zadanie: uczy mitości bezwarunkowej i służby drugiemu człowiekowi. Rodzinie zostało przez Boga powierzone zadanie walki o to, ażeby wyzwolić siły dobra, których źródło znajduje się w Chrystusie, Odkupicielu człowieka i aby te siły uczynić własnością wszystkich rodzin, aby rodzina była silna Bogiem.

ciąg dalszy na str. 10

Prawda warunkuje wolność

ciąg dalszy ze str. 8

Rodzina jest wspólnotą życia i miłości, komunią osób, fundamentem życia społecznego, szkołą człowieczeństwa i szkołą cnót społecznych. Trzeba jeszcze dalej powiedzieć, że sercem narodu jest rodzina, a sercem rodziny jest dziecko, którego nie wolno oddzielać od tego Dziecka, którego Matką jest Maryja, które z Niej się narodziło. Naród przede wszystkim musi zjednoczyć się w walce o świętość życia i o świętość tej miłości rodzinnej, która „buduje Dom Chrystusowi, który przyszedł do swoich”, aby swoi Go przyjęli. Rodzina jest powołana do wychowania swoich dzieci. Pierwszym miejscem, gdzie rozpoczyna się proces wychowawczy młodego człowieka, jest dom rodzinny. Każde dziecko ma naturalne i niezbywalne prawo do posiadania własnej rodziny: rodziców – ojca i matki, i rodzeństwa, wśród których rozpoznaje, że jest osobą potrzebującą uczucia miłości i że tym uczuciem może innych obdarzać, zwłaszcza najbliższych. To w rodzinie człowiek uczy się tego, co prawe i uczy się kochać, cenić nierozzerwalność więzów małżeńskich, i tego, że obrona życia jest podstawą cywilizacji i wszelkich kultur.

Uznanie polityki prorodzinnej to jedno z najważniejszych zadań państwa i samorządów. Inwestować w rodzinę, to najlepsze inwestowanie dla dobra społeczeństwa i państwa. Silna i liczna rodzina to najlepsza inwestycja i najskuteczniejsza obrona przed dopiero nadchodzącym kryzysem. Kotem zamachowym naszej gospodarki jest rodzina. Stabilna rodzina stanowi ochronę i wsparcie w przypadku bezrobocia, choroby, różnego rodzaju kryzysów finansowych i egzystencjalnych. Antyrodzinna polityka władz spowodowała, iż Polska stoi w obliczu katastrofy demograficznej, zajmując pod względem przyrostu naturalnego 13 od końca miejsce wśród 222 krajów świata.

Na dodatek setki tysięcy Polaków, z różnych przyczyn - politycznych i ekonomicznych - opuszczają Ojczyznę...

„Postawa patriotyczna, czyli mądra troska o wspólne dobro własnej Ojczyzny jest pozytywnym wkładem w rozwój i dobro innych narodów”. W ten sposób Bł. Papież Jan Paweł II przypomina Polakom w Ojczyźnie i na emigracji, że człowiek swoją głębszą tożsamość ludzką łączy z przynależnością do własnego narodu, zaś swoją pracę pojmuje także, jako pomnażanie dobra wspólnego wypracowanego przez jego rodaków. Feliks Koneczny był przekonany o tym, że w Polsce toczy się walka nie tylko o Kościół, ale również o przyszłość Europy i nawoływał Polaków, by trzymali się Kościoła. Ostrzegał, że polityka nie zatępi kwestii społecznej poza Kościołem i z pominięciem tła patriotycznego. Taka jest misja dziejowa naszej Ojczyzny. Toteż opuszczenie Kościoła przez Naród polski byłoby skazaniem Narodu na degenerację i rozkład moralny, bo „Polska albo będzie

katolicka, albo jej nie będzie”. W sytuacji, gdzie błędna polityka władz polskich spowodowała bezsensowną likwidację bardzo wielu zakładów pracy, a tym samym przymusową emigrację zarobkową, tym bardziej nas w Ojczyźnie i na emigracji obowiązuje patriotyzm, czyli miłość Ojczyzny ukierunkowana na potrzeby własnego narodu. Obowiązuje nas, więc: znajomość naszej historii, tradycji, zwyczajów, dążeń narodowych, silne poczucie przynależności do wspólnoty o tych samych korzeniach, codziennej troski i silnej odpowiedzialności za los Ojczyzny by on był pomyślny. Obowiązuje nas też odpowiedzialność za kształtowanie przyszłych pokoleń należących wykształconych, zdrowych i bogatych kulturowo. Pierwszą szkołą patriotyzmu jest rodzina i patriotyczne tradycje rodzinne. Istotnymi elementami wychowania patriotycznego są: wychowanie dla dobra wspólnego, które służy całemu narodowi i budowanie poczucia obowiązku i odpowiedzialności, a także umiłowanie kultury słowa i mowy ojczystej. Rozłąka rodziny spowodowana emigracją zawsze osłabia więzi rodzinne. Emigracja zarobkowa nie może być formą ucieczki z domu. Toteż należy uczciwie poinformować o takim zamiarze wszystkie bliskie osoby, zwłaszcza dzieci. Szczere też powinno być pożegnanie z najbliższymi z prośbą o wzajemne dbanie o relację, poprzez rozmowy telefoniczne, e-maile, sms-y, czy inne komunikatory. Podczas pobytu na emigracji koniecznie trzeba znaleźć czas na kontakty z bliskimi, zwłaszcza z dziećmi i małżonkami. Można to realizować codziennie, przez media, telefon, internet. Nie można zapominać o składaniu życzeń. Nie wolno rezygnować z możliwości choćby krótkich przyjazdów, kiedy tylko jest to możliwe. A po powrocie z emigracji trzeba leczyć rany zadane z powodu rozłąki. Należy brać pod uwagę, że chociaż będą to te same osoby, ale po rozłące nie będą już takie same. Dlatego musi być uwzględniony czas na poznanie zmian, akceptowanie tych, które są mądre i dobre, a wyhamowanie negatywnych. Najpierw należy uaktywnić więzi małżeńskie i rodzinne, bez robienia sobie wymówek. Raczej okazywać sobie wzajemnie wdzięczność, troskę o to, kim teraz dla siebie jesteśmy i jak chcemy dalej żyć, jak będziemy dzielić się obowiązkami. Obowiązkiem powracającego ojca czy matki, jest włączyć się w życie swoich dzieci pozostawionych w ojczyźnie, a więc poznać ich kolegów, koleżanki, nauczycieli, aktualne problemy, marzenia, idoli, muzykę, której słuchają itd.

Szczególna dbałość o tradycje rodzinne, chrześcijańskie powinna być łącznikiem pomiędzy przeszłością a teraźniejszością. Rodzina powinna objaśniać znaczenie symboli religijnych, uczyć szacunku dla historii, podtrzymywać obyczaje dobre, kształtować poczucie narodowej przynależności, tożsamości, dumy narodowej i honoru. □

Serdecznie dziękujemy - rozmawiał ks. T.S.

Z blogu red. Macieja Morawskiego – maciejmorawski.blox.pl

foto: A. Zawadzka

Czytelnik tego dziennika pyta mnie, dlaczego chcę « mobilizować Polaków pod hasłem solidarności z Chryścijanami Bliskiego Wschodu? Otóż tak się składa, że via rodzina mego zięcia, Francuza urodzonego

w Bejrucie, po matce z rodu zamordowanych w XIX wieku za wiarę błogostawionych Braci Masabki, wreszcie aktywnego działacza laikatu Obrządku Melchickiego – sporo słyszę o losie wyznawców Chrystusa w tamtych regionach i krajach. Wiele np. się dowiedziałem o dramacie Chryścijan Iraku i Syrii, także Egiptu. Skądinąd od mego śp. brata stryjecznego Kazimierza

Morawskiego już rok temu usłyszałem, iż Kościół Prawosławny, iż Patriarcha Cyryl I – z głęboką troską śledzi, to co na Bliskim Wschodzie w tej dziedzinie zachodzi. Tak więc doszedłem do wniosku, iż trzeba, aby Polska – zapewne najbardziej katolicki z krajów Europy, do tego kraj, którego Episkopat tego lata podpisał z Patriarchą Cyrylem wspólne przesłanie o pojednaniu – walnie się przyczyniła do rozkwitu braterskiej i ekumenicznej akcji pełnej solidarności z Chryścijanami Bliskiego Wschodu.

Gdy idzie o dialog z prawostawiem, to jestem przekonany, że taka wspólna akcja może go umocnić i poszerzyć. Mój przyjaciel – Eugeniusz Czykwin, prawostawny poseł do Sejmu RP potwierdził mi, iż Cerkiew jest głęboko poruszona tragicznym losem owych chryścijan. Jak się dowiaduję, poseł Czykwin wysunął do

tegorocznej nagrody Świętego Brata Alberta senatora Jana Filipa Libickiego, przewodniczącego parlamentarnego Zespołu Obrony Chryścijan w Świecie! W swym, naprawdę bardzo ciekawym i niezwykle pozytywnym blogu, senator Libicki w dniu 16 listopada podkreśla: „... w poznańskiej katedrze uczestniczyłem w nabożeństwie z okazji Dnia Prześladowanych Chryścijan: jego gościem był zaproszony do Polski przez Fundację Pomocy Kościółowi w Potrzebie – rektor koptyjskiego seminarium duchownego w Kairze... Wspólnie modliliśmy się za jego prześladowanych współbraci...”. Tak, jest rzeczą niewątpliwą, że gdy idzie o ekumeniczną, polską, a z czasem ogólnoeuropejską akcję Solidarności z Chryścijanami Bliskiego Wschodu, akcję, która na pewno winna się rozwijać w pełnym, braterskim, porozumieniu z jakże zastężoną Fundacją Pomocy Kościo-

Des chiffres !

Rien que des chiffres.

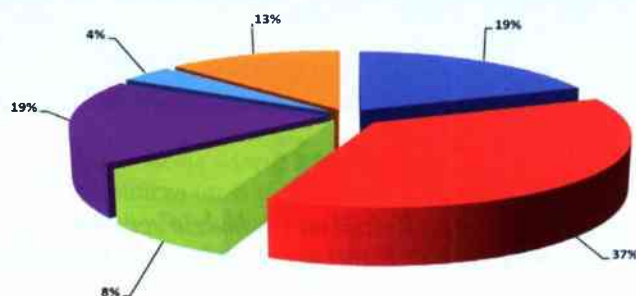
D'après un sondage TNS OBOP, effectué au début du mois de novembre, seuls 7 % des Polonais estiment que c'est la recherche de la vérité qui prime dans la controverse sur la catastrophe de Smolensk, alors que 39 % disent qu'il s'agit avant tout d'une lutte pour le pouvoir. En particulier, 15 % affirment que pour les libéraux il s'agit de découvrir la vérité et que pour les conservateurs il s'agit de se battre pour le pouvoir, tandis qu'à l'opposé 17 % ne doutent pas que les conservateurs cherchent la vérité et les libéraux le pouvoir. 55 % trouvent que les informations qu'ils ont reçues sont suffisantes et acceptables, mais 34 % n'en sont pas satisfaits et considèrent qu'ils n'ont pas encore les explications attendues. 52 % des Polonais affirment que la vérité sur la catastrophe est importante à leurs yeux, alors que pour 41 % elle n'a aucune importance. Comme quoi la société civile polonaise est elle aussi très divisée au sujet de la catastrophe de Smolensk. Cette division suit la fracture qui existe au sein de la classe politique entre les libéraux et les conservateurs. La question est de savoir qui exerce le plus d'influence sur l'autre : la classe politique sur la société ou l'inverse ? Comme élément de réponse, nous pourrions dire que dans le cas présent ce sont les hommes politiques qui manipulent l'opinion publique dans la mesure où les élus, au moins au niveau national, sont plus enclins à instrumentaliser ce que pensent les citoyens, en vue de conquérir ou de conserver le pouvoir, qu'à en tenir réellement compte dans la gestion quotidienne pour le bien du plus grand nombre.

Les Polonais et les impôts. Mes lecteurs ne seront pas étonnés si je leur dis que nos compatriotes d'entre Bug et Oder râlent contre la multiplication des impôts et des taxes ou contre l'augmentation des taux d'imposition. Ils ont l'impression d'être des vaches à lait à qui le gouvernement prend tout ce qu'ils ont dans les poches. Et ce sont les automobilistes qui râlent le plus en raison des prix élevés des carburants, fortement taxés, ou parce que les contraventions sont de plus en plus nombreuses et de plus en plus chères. Récemment, l'institut CBOS a interrogé les Polonais sur l'« honnêteté fiscale » pour savoir si les citoyens polonais s'acquittaient honnêtement de leurs impôts. 74 % d'entre eux désapprouvent le fait que les contribuables paient moins que ce qu'ils devraient normalement payer, mais 23 % déclarent ne pas être gênés par cela. Trois personnes sur quatre désapprouvent donc la fraude fiscale et une majorité (56 %) considère que leurs compatriotes ne font pas preuve d'honnêteté en la matière. Ce regard négatif s'est pourtant amélioré par rapport à 1994, quelques années après la sortie du régime communiste, bien connu pour les fraudes et la corruption qu'il générait. En effet, à

l'époque, c'est 62 % qui considéraient que les gens fraudaient le fisc. Une baisse de six points en presque vingt ans, ce n'est pas beaucoup. À l'opposé, ceux qui considéraient que les Polonais étaient honnêtes vis-à-vis des impôts étaient 20 % en 1994 et sont maintenant 35 %, ce qui représente une belle augmentation. À noter aussi la part des non réponses qui a diminué de moitié, passant de 18 % à 9 %. Comme quoi les choses se normalisent tout doucement dans notre cher pays.

On dit que les Polonais sont doués pour les langues étrangères. D'après une enquête de l'institut CBOS, c'est un peu plus de la moitié d'entre eux (51 %) qui est capable de s'exprimer dans une autre langue que celle de Mickiewicz. C'est une proportion qui est en constante augmentation depuis quinze ans. En 1997, cette part n'était que de 37 %. On est donc passé de un sur trois à un sur deux. L'anglais, depuis cinq ans, est la langue qui a pris le pas sur les autres, notamment sur le russe qui est en deuxième position. Ces chiffres, même s'ils sont en augmentation, ne donnent pas entière satisfaction. La Pologne est sortie du communisme il y a plus de vingt ans, les Polonais voyagent à l'étranger, nombreux sont les touristes qui viennent visiter la Pologne, surtout depuis l'Euro 2012, le pays est membre de nombreuses organisations internationales, il est membre de l'Union européenne depuis 2004, et pourtant, malgré cette large ouverture sur le monde extérieur, il n'y a qu'un Polonais sur deux sachant parler une autre langue que la sienne. Il y a là un paradoxe dû soit à un biais de l'enquête qui sous-estime la part des locuteurs d'une langue étrangère au sein de la population, soit à un défaut du système éducatif qui ne sait pas enseigner ces langues aux enfants dès leur plus jeune âge.

Et un petit sondage politique pour finir. D'après la dernière enquête TNS OBOP, près de la moitié des Polonais (49 %) sont satisfaits de l'action du président de la République, Bronisław Komorowski, tandis que 39 %, soit deux Polonais sur cinq, ne le sont pas. À l'inverse, 60 % des personnes interrogées estiment que Donald Tusk s'acquitte mal de ses devoirs de Premier ministre, alors que 27 % pensent le contraire. L'activité du gouvernement donne satisfaction à 22 % des Polonais, tandis que 68 % en sont mécontents. □

Z blogu red. Macieja Morawskiego – maciejmorawski.blox.pl

towi w Potrzebie – rady i wskazówki senatora Libickiego mieć mogą kapitalną wagę. Dodam, że jednym z promotorów tych działań jest ojciec senatora — katolicki mąż stanu, mający kontakty i wpływ w całej Europie – Marcin Libicki (niegdyś szczególnie popularny i ceniony europoseł). Jak mi mówi pewien wybitny francuski katolik, do całej tej akcji trzeba wciągnąć młodzież Francji, Niemiec, całej Europy. Gdy idzie o polską młodzież, to stawiam na UKSW, na dialog ze studentami Ks. Dyr. Jarostawa Dąbrowskiego oraz Dyrektora Piotra Latawca. Skądinąd liczę na Danutę Baszkowską z KiKu i jej ekumeniczne stowarzyszenie EFFATHA, do którego ośmielam się zgłosić mój akces. Apeluję o poparcie naszych działań do Ekumenicznej Fundacji Tolerancja, której laureatem byłem w roku 2006. Będę niedługo w Warszawie, aby wszystko

to omówić. Nadal jestem zdania, iż jednym z podstawowych elementów tej akcji winny być ogólnoeuropejskie modły za Chryścjan Bliskiego Wschodu, zarówno nabożeństwa ekumeniczne, jak i zachęta do modlitw prywatnych o określonej godzinie. Ale rzecz jasna na modlitwie nie koniec. Ważne jest również poparcie jakiego należy udzielać Fundacji Pomocy Kościołowi w Potrzebie, poparcie o wymiarze ekumenicznym. Tak, olbrzymią wagę należy przywiązywać do ekumenicznego charakteru tych działań. Dlatego być może potrzebny jest katolicko-prawosławny nieformalny komitet koordynujący owe „akcje solidarności”.

Inna sprawa. Nasze, ogólnie, europejskie środki masowego przekazu, zdają się nie dostrzegać obecnego dramatu Chryścjan Bliskiego Wschodu, wojny jaką z nimi

prowadzi Al. Kaida i jej pochodne! Za ten problem również „należałoby się wziąć”! Liczę tu np. na katolickie radiostacje! (Ponoć pozytywny wyjątek w tej dziedzinie stanowią media rosyjskie, sporo uwagi poświęcające losowi Chryścjan Bliskiego Wschodu - ?)

Ciężko przeżywam poczucie własnej nieudolności. Wiele wiem o dramacie wiernych kościoła chaldejskiego w Iraku, albo też prawosławnych czy melchitów w Syrii. Wyczuwam konieczność olbrzymiej mobilizacji pod hasłem solidarności z tymi wyznawcami Chrystusa. Ale niewiele potrafię dokonać, choć czuję, że i dla nas samych moralnie ważną sprawą jest solidarność z tymi prześladowanymi braćmi, z tymi Kościołami ziem niegdyś apostołskich. Tak, zagadnienie to jest zapewne probierzem naszego katolicyzmu. □

DZIEŃ MODLIŁWY ZA KOŚCIÓŁ NA WSCHODZIE

Wspólne Dzieło

Drodzy Rodacy! Pragnę wszystkich pozdrowić w imieniu Zespołu Pomocy Kościołowi na Wschodzie przy Konferencji Episkopatu Polski oraz wyrazić wdzięczność za modlitewną pamięć i ofiary przekazywane na rzecz naszych rodaków za wschodnią granicą.

W minionym roku 2011 biuro Zespołu zrealizowało 420 różnych próśb nadesłanych ze Wschodu, na sumę ponad 2 milionów złotych, w bieżącym roku, zrealizowanych próśb jest już ponad 300. Obdarowani Pasterze diecezji na Wschodzie i kaptani, są wdzięczni za tabernakula, naczynia i szaty liturgiczne i wszystko to, co potrzebne jest do godnego i pięknego sprawowania liturgii

eucharystycznej, a także za wsparcie prowadzonych remontów i budów obiektów kościelnych. Duszpasterze, bracia i siostry zakonne otrzymane wsparcie dzielą na stołówki, sierocińce, rekolekcje młodzieżowe, pielgrzymki, organizowane wakacyjne spotkania z Bogiem dla dzieci i młodzieży oraz wspomagają osoby potrzebujące i w podeszłym wieku. Wszyscy zapewniają o wdzięczności i modlitwie za

tych, dzięki którym prowadzenie tak wielu szlachetnych dzieł jest możliwe.

Każdego dnia z różnych placówek z za wschodniej granicy, nadsyłane są podziękowania; pozwólcie, Drodzy Ofiarodawcy, że zacytuję choćby kilka z nich: „Wraz z wyrazami szacunku, zasyłamy serdeczne pozdrowienia z dalekiej Syberii, dziękujemy za pamięć o nas i każdy gest braterskiej pomocy. Pieniądze otrzymane od Zespołu Pomocy Kościołowi na Wschodzie, wykorzystaliśmy na zakupy dla dzieci, które codziennie przechodzą do świetlicy przy naszej brackiej parafii. Dzięki Waszym ofiarom, mogłyśmy zorganizować na rozpoczęcie roku szkolnego wyprawki dla dzieci. Przed rozpoczynającymi się mrozami zakupiliśmy dla dzieci zimowe kurtki, buty, skarpety, rękawiczki, czapki i ciepłe swetry. Prosimy o modlitwę za

List z Syberii

o. Andrzej Legieć CSsR

W „Dzień Modlitw za Kościół na Wschodzie”, pozdrawiam czytelników Głosu Katolickiego bardzo serdecznie z dalekiej Syberii. Chciałbym podzielić się z Wami garścią informacji o naszej parafii, tu – na dalekiej, często umęczonej, ale jakże pięknej ziemi.

Miasto Kemerowo znajduje się w południowo-wschodniej części zachodniej Syberii. Liczy 500 tysięcy mieszkańców. Jest stolicą regionu o nazwie Kuzbas, liczącym 3 miliony mieszkańców, z tego 1% katolików. Wspólnotę katolicką tworzą tu ludzie o różnych korzeniach: Białorusini, Litwini, Łotysze, Niemcy, Polacy, Rosjanie, Ukraińcy. Większość z nich to potomkowie zesłańców, bądź przesiedleńców, w czasach carskiej Rosji czy późniejszych – komunistycznych.

Redemptoryści są na tych terenach od 1959 r., kiedy to do Prokopiewska był zesłany o. Wasilij Rudka, redemptorysta z Ukrainy,

który swoją misję kaptiańską pełnił w warunkach konspiracyjnych.

Po upadku komunizmu, kiedy Rosja doczekała się wolności religijnej, na zaproszenie miejscowego biskupa – (ks. bp. Józef Werth SJ, diecezja Przemienienia Pańskiego w Nowosybirsku) w 1996 r. przyjechali tu ojcowie z Irlandii i Polski, którzy rozpoczęli pracę duszpasterską w Kemerowie i okolicznych miejscowościach.

Działalność duszpasterska prowadzona jest tu na ogromnej przestrzeni. Kaptani i siostry zakonne dojeżdżają regularnie do 13 miejsc. Są to miasta i wioski, oddalone od Kemerowa do 300 km. Wielu dorosłych, poprzez katechumenat, przygotowuje się do

nasze dzieci, którym w ich tragicznej sytuacji rodzinnej, staramy się stworzyć normalny dom z ciepłem i miłością oraz zawsze ciepłym posiłkiem." - Z wdzięcznym darem modlitwy Siostry Służebniczki i Ojcowie Klaretyni z Bracka na Syberii.

„Dziękuję Zespołowi Pomocy Kościołowi na Wschodzie, za przekazane fundusze na remont kościoła farnego w Nowogródku, tak ważnego dla nas miejsca. To właśnie w tym kościele został ochrzczony nasz narodowy wieszcz Adam Mickiewicz. Dzięki otrzy-

mane pomocy, udało się pomalować ściany zewnętrzne prezbiterium i częściowo wykonać zabezpieczenie przeciwwodne fundamentów. Ciągle jeszcze wiele jest do zrobienia, dlatego prosimy o dalsze wsparcie przy odnawianiu tak cennego Kościoła. Dziękujemy za już okazaną pomoc i pamiętamy w modlitwie o wszystkich ofiarodawcach.”- Parafianie z Nowogródka wraz z proboszczem.

„Przesyłając pozdrowienia z Łotwy, serdecznie dziękujemy za udzieloną nam pomoc finansową. Za otrzymane pieniądze

kupiliśmy dwie maszyny do wypieku hostii. Maszyny już zostały zainstalowane i zaczęły pracować! Niech Miłosierny Pan Jezus wynagrodzi wszystkim Dobroczyńcom. Dług wdzięczności obiecujemy spłacać w modlitwie.” - Siostry Karmelitanki. Gulbene Łotwa.

Przed nami kolejna niedziela poświęcona modlitwie i wsparciu materialnemu Kościoła Katolickiego na Wschodzie. W tym roku będzie to II Niedziela Adwentu, czyli 9 grudnia. Zachęcam do włączenia się w to ważne i wspólne dzieło. W imieniu kapłanów, sióstr i braci zakonnych oraz wolontariuszy świeckich, postępujących aktualnie na Wschodzie, a także żyjących tam rodaków, składam serdeczne podziękowanie za wszelką pomoc i modlitwę. Pragnę zapewnić, że wierni tworzący Kościół Katolicki na Wschodzie, gorliwie modlą się za ofiarodawców w duchu wdzięczności za przekazane ofiary. □

Zbiórka organizowana przez Zespół Pomocy Kościołowi na Wschodzie

Konto bankowe: SWIFT CODE WBPPLPPXXX PL10 1090 1014 0000 0000 0315

II NIEDZIELA
ADWENTU

Zespół Pomocy Kościołowi na Wschodzie
przy Sekretariacie Konferencji Episkopatu Polski
Skwer Kard. S. Wyszyńskiego 6, 01-015 Warszawa
tel. +48 (22) 53 04 873; tel./fax (022) 636 90 53
e-mail: wschod@misje.pl

sakramentów św. Prowadzona jest regularnie katechizacja dzieci i młodzieży, odwiedzin chorych i ciągłe poszukiwanie nowych katolików zagubionych w rozległych przestrzeniach Syberii.

Na dzień dzisiejszy, katolicy w tym rejonie cieszą się świątynią Niepokalanego Serca NMP w Kemerowie, kaplicami w Jurdze, Jaszki, domami modlitwy w Andzero-Sudzensku, Georgiewce. W chwili obecnej jest remontowany budynek dla kaplicy w wiosce Koleon. Obecny stan „ekipy duszpasterskiej” to trzech redemptorystów (dwóch z Polski, jeden z Irlandii) i trzy siostry Służebnice Ducha Świętego (z Indonezji, Polski i Słowacji).

W naszych parafiach działają grupy żywego różańca, młodzieżowa, dziecięca, grupa ministrantów, oraz grupa katechetów świeckich, która aktywnie pomaga w pracy. Co roku podczas wakacji organizowane są obozy dla dzieci i młodzieży, w czasie których

pogłębiają oni swoją wiarę i wiedzę religijną. Młodzież i dzieci chętnie uczestniczą też w grupie teatralnej, a z występami jeżdżą do okolicznych wiosek Kuzbasu.

Ważne miejsce w naszej pracy duszpasterskiej zajmuje działalność charytatywna, poprzez którą okazywana jest pomoc biednym rodzinom, dzieciom z trudnych rodzin, bezdomnym, inwalidom, chorym, bezrobotnym i matkom samotnie wychowującym dzieci. W dwóch naszych parafiach działają Kluby dziecięce. Przy parafii działa grupa wolontariuszy, która systematycznie odwiedza i okazuje pomoc ludziom w ośrodku pomocy społecznej.

Chciałbym podziękować wszystkim naszym ofiarodawcom za wasze tak duchowe jak i materialne wsparcie, bez którego nasza misja była by niemożliwa i zaprosić do odwiedzenia pięknej Syberii tak w rzeczywistości jak też wirtualnie: www.catholickemero.ru. □

ITAKA
Centrum Poszukiwań
Ludzi Zaginionych

www.zaginieni.pl, e-mail: itaka@zaginieni.pl; tel. (00 48) 22 654 70 70

POMÓŻ ZAGINIONYM WRÓCIĆ DO DOMU

Tomasz Paweł Bryda
28 sierpnia 2012 r. w Paryżu (Francja) zaginął Tomasz Paweł Bryda. Zaginiony ma 33 lat, 182 cm wzrostu i ciemne oczy. Do chwili obecnej nie nawiązał kontaktu z rodziną.

Monika Alma Kowacka
10 stycznia 2010 r., w miejscowości Bourg-la-Reine zaginęła Monika Alma Kowacka. Ma 27 lat, 175 cm wzrostu i brązowe oczy. Znaki szczególne: blizna na lewym ramieniu.

Grzegorz Prokopski
1 sierpnia 2011 r. w Mysłowicach (Śląskie) zaginął Grzegorz Prokopski. Ma 44 lata, 176 cm wzrostu i niebieskie oczy. Może przebywać obecnie na terenie Niemiec lub Francji.

Ktokolwiek widział **Tomasza Pawła Brydę**, **Monikę Almę Kowacką** lub **Grzegorza Prokopski** i ma jakiegokolwiek informacje o ich losie proszony jest o kontakt z ITAKĄ - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych pod całodobowym numerem: +48 801 247 070 +48 22 654 70 70. Można również napisać w tej sprawie do ITAKI: itaka@zaginieni.pl. Naszym informatorom gwarantujemy dyskrecję. Zdjęcie **Tomasza Pawła Brydy**, **Moniki Almy Kowackiej** i **Grzegorza Prokopski** oraz innych zaginionych na: www.zaginieni.pl

BOŻE NARODZENIE I SYLWESTER W DOMACH PMK

LA FERTÉ SOUS JOUARRE

• **24 grudnia:** – Uroczysta wieczerza wigilijna – g. 19.00; – Pasterka – g. 23.00.

• **25 grudnia:** – śniadanie świąteczne – godz. 9.00; – Msza św. w Uroczystość Bożego Narodzenia – godz. 11.00; – Obiad świąteczny – godz. 12.30.

Cena – 100 €; dojazd we własnym zakresie.

• **31 grudnia:** – Msza św. na zakończenie roku – godz. 19.00; – Uroczysta kolacja – godz. 20.30; – Bal Sylwestrowy

I formuła: tylko bal sylwestrowy – cena: 50 € od osoby (bez noclegu; z noclegiem – 70 €);

II formuła: bal sylwestrowy + pobyt do uroczystego obiadu noworocznego włącznie – cena: 100 € od osoby.

Maison de la Mission Catholique Polonaise Fondée

par Anna et Stanislas Kozłowski

31, rue d'Hugny, 77260 La Ferté sous Jouarre,

tel./fax: 01 60 22 03 76

e-mail: pmk.laferte@free.fr,

www.pmkjouarre.blogspot.fr

LOURDES

• **24/25 grudnia:** – Polskie Boże Narodzenie: Uroczysta Wigilia, Pasterka – posiłki świąteczne i rodzinna atmosfera.

Pobyt: Pełne wyżywienie - 51 €. Cena bez obiadu - 43 €.

• **31 grudnia:** – **1 stycznia 2013:** Możliwość spędzenia Sylwestra i Nowego Roku w Sanktuarium Matki Bożej. Podróż we własnym zakresie.

Maison de la Mission Catholique Polonaise BELLEVUE

Route de Bartres, 65 100 Lourdes;

tel. 05 62 94 91 82; e-mail: pmk-lourdes@club-internet.fr;

www.pmk Lourdes.blogspot.fr

KORSYKA

• **24/25 grudnia:** – Uroczysta polska Wigilia – Pasterka – Msza Bożonarodzeniowa.

Pobyt: pełne wyżywienie - w dzień zwykły - 30 €; w dzień świąteczny (Wigilia, I i II dzień Świąt) - 60 €. Do tej sumy należy dodać cenę pokoju.

• **31 grudnia** – Msza św. na zakończenie roku; Uroczysta kolacja i powitanie Nowego Roku. Bal przy dźwiękach polskiej i korsykańskiej muzyki.

Pobyt: pełne wyżywienie: w dzień zwykły - 30 €; w dzień świąteczny - 60 €; wieczór sylwestrowy - 60 €. Do tej sumy należy dodać koszt pokoju. Ceny pokoi na stronie internetowej: www.maison-saint-hyacinthe.com. Podróż we własnym zakresie.

Maison Saint Hyacinthe

20200 Santa Maria Di Lota, Lieu Dit Miomo BASTIA; tél.: 04 95 33 28 29

e-mail: mshcorse@yahoo.com; www.maison-saint-hyacinthe.com

LA FERTÉ IMBAULT

• **24 grudnia:** – Tradycyjna polska Wigilia + kolędowanie - godz. 18.00; Pasterka - godz. 24.00. koszt - 20 €.

• **25-26 grudnia:** – śniadanie do godz. 10.30; Msza św. Bożego Narodzenia – godz. 11.30; Obiad świąteczny - koszt - 20 €.

Po południu: - Koronka do Miłosierdzia Bożego; kolędowanie; Nieszpory - godz. 17.30; Kolacja - koszt - 20 €. **Nocleg ze śniadaniem** - 26 €; wyżywienie dzieci do 12 lat - 50%.

• **31 grudnia:** Wieczór radości godz. 18.00: tańce, gry i zabawy, bal kostiumowy; Kolacja - koszt 30 €. Adoracja Najświętszego Sakramentu (Uwielbienie) - godz. 24.00 - do rana. Całość kosztów z noclegiem - 50 €.

1 stycznia 2013: śniadanie do godz. 10.30; Msza św. - godz. 11.30; Obiad noworoczny - koszt - 20 €.

ZGŁOSZENIA WRAZ Z WPŁATĄ ZALICZKI

Dom Miłosierdzia Bożego - La Ferté Imbault | Rothere 41300 La

Ferté Imbault tel. 02 36 14 83 38; 07 53 49 57 74. e-mail: misericorde-divine.pmk@interia.eu; www.jesumisericordieux.blogspot.fr

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Ekstraklasa zbliża się do finiszu. Wyniki 13 kolejki: Korona Kielce - Piast Gliwice 4:0, Legia Warszawa - Widzew Łódź 1:0, PGE GKS Betchatów - Lechia Gdańsk 1:1, Polonia Warszawa - KGHM Zagłębie Lubin 0:1, Górnik Zabrze - Pogoń Szczecin 0:0, Śląsk Wrocław - Jagiellonia Białystok 3:3, Ruch Chorzów - Wista Kraków 1:2. Na prowadzeniu nadal Legia.

☺ Lewandowski został bohaterem wygranego 2:1 spotkania Borussia z FSV Mainz, w którym strzelił 2 gole. Polak po raz trzeci w sezonie znalazł się w jedenastce kolejki Bundesligi magazynu „Kicker”.

☺ Nowakowska-Ziemiak pokazała się z bardzo dobrej strony podczas zawodów Pucharu IBU w biathlonie w szwedzkim Idre. Nasza zawodniczka zajęła drugie miejsce w sprincie na 7,5 km.

☺ Kubica jechał jak natchniony w rajdzie Rallye du Var, ostatniej rundzie mistrzostw Francji, wygrywając wszystko, co się dało. Niestety, na drugim odcinku specjalnym, w

kolejnym dniu rywalizacji, Polak wypadł z trasy i zawodów nie ukończył.

☺ Winkowska, jako pierwsza Polka, zdobyła Puchar Świata w kitesurfingu i tytuł mistrzyni globu. 22-letnia zawodniczka zwyciężyła na Nowej Kaledonii w ostatnich tegorocznych zawodach PKRA World Tour. Winkowska stała na podium we wszystkich, ośmiu imprezach wygrywając w Hiszpanii, Chinach i na Nowej Kaledonii.

☺ W pierwszym meczu 3. rundy pucharu EHF piłkarze ręczni Orłenu Wisty Płock wygrali z rosyjskim zespołem Sungul Snieżyński 37:23.

☺ Piłkarze ręczni Vive Targów Kielce pokonali Metalurg Skopje 21:20 w meczu 6. kolejki Ligi Mistrzów. Drużyna prowadzona przez Wentę jest liderem grupy C z kompletem zwycięstw.

☺ Pływak Radostaw Kawęcki zdobył na 200 m stylem grzbietowym złoty medal mistrzostw Europy na krótkim basenie we Francji.

☺ W pierwszych zawodach narciarskiego Pucharu Świata w szwedzkim Gaellivare Justyna Kowalczyk była dopiero 27, a nasza sztafeta zajęła 12 miejsce. Wygrywa znowu Bjoergen i Norweżki.

☺ Polscy hokeiści na trawie zremisowali w argentyńskim Quilmes z Kanadą 3:3 w swoim drugim spotkaniu turnieju Champions Challenge I. Wcześniej ulegli Malezji 0:4. W ostatnim meczu grupowym podopieczni Śnieżka grali z Koreą Południową. □

☺ Schlierenzauer wygrał drugi konkurs PŚ na dużej skoczni w norweskim Lillehammer, Austriak w każdej serii oddał najdłuższe skoki i wyprzedził drugiego Fannemela. Najlepszy z Biało-Czerwonych Miętus zakończył zmagania na 26. lokacie. Pierwszy konkurs wygrał Niemiec Freund, przed Austriakiem Morgensternem. Najwyżej sklasyfikowanym zawodnikiem polskim był Kot, który zajął 25. miejsce, a Stoch uplasował się na 30. pozycji. □

Zebranie PZK Dekanatu Północnego

17 listopada w Vaudricourt, w ośrodku Księży Oblatów, odbyło się pod przewodnictwem sekretarza generalnego ks. dziekana Daniela Żylińskiego, coroczne zebranie Polskiego Zjednoczenia Katolickiego północnej Francji.

Pani Alina Jankowska, prezes PZK, powitała przybyłych kaptanów: ks. prał. Krystiana Gawrona, wicerektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji, ks. Ryszarda Kaczora, dyrektora Związku Bractwa Żywego Różańca, ks. Piotra Michniaka, dyrektora Związku Mężów Katolickich, ojca Stanisława Wodza, superiora Oblatów i gospodarza tutejszego ośrodka, oraz państwa: Lecha Dolatę wraz z żoną, prezesa z Lotaryngii, pana Gabriela Garçon, prezesa Rad Duszpasterskich, panią Thérèse Woźniak, prezeskę Związku BZR, panią Henriette Wróbel, prezeskę Związku Krucjaty Eucharystycznej, pana Edourda Juškowiaka, prezesa Związku Mężów Katolickich.

Następnie, po odmówieniu modlitwy, przedstawiono sprawozdania: Zarządu PZK - sekretarki, skarbnika, prezeski oraz prezesów poszczególnych związków. W dalszym ciągu obrad, ks. prał. Gawron wygłosił referat o postaci Matki Bożej Miłosierdzia. Prelegent, życzył nam, wszystkim, aby miłosierne oczy Matki Miłosierdzia spoczęły na działalności Polskiego Zjednoczenia Katolickiego Północnej Francji, ale obiecy także pozostałe regiony Francji. Mówca kontynuował - my przy Maryi czujemy się bliżej Jezusa, Króla Miłosierdzia. W nim mamy wszystko, największy dar Ojca: Jednorodzony Syn, który jest nam tak przystępny, że aż nie jest to dla nas pojętne. W postaci Chleba Eucharystycznego, pozostaje z nami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata. W dalszej części swego wystąpienia ks. wicektor zwrócił się z apelem, aby na przyszłych spotkaniach PZK byli także obecni prezesi z innych regionów Francji (a w razie niemożliwości przybycia, nadstali sprawozdania ze swej działalności).

W następnej kolejności głos zabral prezes Rad Duszpasterskich prof. Gabriel Garçon, który rozpoczął od przywołania swych wspomnień z okresu pobytu, jako uczeń, w Instytucie Św. Kazimierza w Vaudricourt. Przechodząc zaś do meritum swego wystąpienia, omówił racje leżące u podstaw zakładania Rad Duszpasterskich. Temat ten zostanie szczegółowo omówiony podczas obrad III Forum Laikatu, które odbędzie się za parę dni, 15 grudnia tego roku, w siedzibie Kaplicy Najświętszego Serca Jezusowego w Harnes.

Z kolei ks. dziekan Żyliński przedstawił kalendarz dalszych spotkań PZK i szczegółowy program wspomnianego III Forum Laikatu.

W dalszej części spotkania odprawiona została uroczysta Msza św., podczas której modliliśmy się do Królowej Matki Miłosierdzia, za zmarłych dyrektorów, prezesów i członków PZK. Eucharystia ta koncelebrowana była przez obecnych na zjeździe kaptanów, a okolicznościową homilię wygłosił ks. wicektor Gawron.

Zjazd w Vaudricourt zakończył wspólny obiad, podczas którego, w miłej, rodzinnej atmosferze mogliśmy jeszcze kontynuować nasze rozmowy i dyskusje.

Serdeczne „Bóg zaptać”, przybyłym gościom, wszystkim uczestnikom naszego zebrania oraz ojcu Stanisławowi Wodzowi, za serdeczną gościnę w tutejszym Instytucie. „Szczęść Boże”.

Zarząd PZK gorąco zaprasza wszystkich zainteresowanych w sobotę 15 grudnia na III Forum Laikatu, które odbędzie się w Kaplicy Najświętszego Serca Jezusowego w Harnes pod hasłem „Być solą ziemi”. □

Uroczysty Dzień Skupienia

Stanisława Napora
Sekretarka Związku

We wtorek 23 października przybyliśmy licznie do Mericourt (Pas de Calais) na uroczysty Dzień Skupienia, zorganizowany przez Związek Bractw Różańcowych we Francji.

Ten uroczysty dzień rozpoczęliśmy Mszą Świętą celebrowaną przez licznie przybyłych Kaptanów, podczas

nabożeństwa śpiewano pieśni ku czci Matki Bożej Różańcowej, po Mszy Św. Udaliśmy się na wspólny posiłek. Ten

uroczysty dzień zakończyliśmy Nabożeństwem Różańcowym. Serdeczne „Bóg zaptać”. □

Dar jedności w Duchu Świętym

Marta Rajkowska-Le Hir
zdjęcia Lech Dolata

Dnia 11 listopada bieżącego roku, Wspólnota polska w Nancy przeżywała, już można powiedzieć tradycyjnie, nabożeństwo za dusze cierpiące w Czyśćcu.

Misterium przygotowane zostało przez młodzież pod opieką ks. proboszcza Ryszarda Wątoroka i, jak jest już od 5 lat, była to serdeczna modlitwa za zmarłych z naszych rodzin, za przyjaciół oraz dusze, które nie mają z nikąd wsparcia modlitewnego.

W tym roku hasłem nabożeństwa były słowa, zaczerpnięte z pozdrowienia chrześcijańskiego, którym jesteśmy niejednokrotnie witani na niedzielnych Eucharystiach: „Dar jedności w Duchu Świętym”. Te słowa były dla nas szczególnie ważne, gdyż

wezwały nas one do tego, abyśmy w wielkiej mocy Ducha Świętego połączyli się z naszymi braćmi i siostrami, którzy w czyśćcu oczekują na naszą pomoc. Jest to szczególna jedność, która wypływa z naszej szczerzej miłości względem tych, którzy sami już sobie pomóc nie mogą.

Wygaszone światła w Świątyni, podniosłe skupienie, dźwięki wzruszającej pieśni, która towarzyszyła młodemu na wejściu oraz zdjęcia naszych bliskich zmarłych, wyświetlane w dużym powiększeniu, sprawiły, że wszyscy uczestnicy zapomnieli przez chwilę o swoich ziemskich sprawach. Nagle znaleźliśmy się tam, gdzie Dusze czekają na nasze wsparcie modlitewne i na naszą miłość. Można powiedzieć, byliśmy w Czyśćcu. Jakże to ważne spotkanie i nadzieja z niego płynąca, że kiedyś będziemy mogli stanąć twarzą w twarz z naszymi ukochanymi bliskimi, którzy przecierają nam ścieżki prowadzące do Pana.

Ks. proboszcz, nawiązując do słów Pana Jezusa Miłosiernego – z Dzienniczka św. siostry Faustyny Kowalskiej, powiedział, że „jesteśmy już statymi bywalcami Czyśćca”. Mam nadzieję, że ta nasza piękna tradycja na zawsze pozostanie w nas, abyśmy mogli przez kolejne lata wstępować tam, gdzie Dusze najbardziej oczekują na naszą pokorną i pełną miłości modlitwę. □

2012 - III Forum Laikatu - 2012

Programme du Forum
Harnes, le 15 décembre 2012
«Être sel de la terre»

- 9.45-10.15: - Accueil et temps de prière, introduction sur le thème et le déroulement du Forum par le père doyen Daniel ZYLINSKI.
- 10.15-11.00: - Intervention du père Chan. Waclaw SZUBERT, curé de la paroisse polonaise N. D. de l'Assomption de Paris 1er au sujet du Concile de Vatican II.
- 11.15-12.00: - Questions/Débat sur Vatican II et l'Année de la Foi.
- 12.15-14.00: - Repas salle Chopin
- 14.15-14.45: - Document Vidéo/KTO
- 14.45-15.45: - Interventions du vice-rect. mgr Christian GAWRON et de Mr le Prof. Gabriel GARCON, président des Conseils Pastoraux de la M.C.P. de France.
- 16.00-16.45: - Travail en groupes sur le thème: Être sel de la terre.
- 17.00-17.45: - Mise en Commun
- 18.00-19.00: - Messe d'Action de Grâce du IIIème Dimanche de l'Avent préparée par l'Association des Dames du Rosaire.

Polskie Zjednoczenie Katolickie
Dekanat Północnej Francji
zaprasza na spotkanie w Adwencie
w Kaplicy Najświętszego Serca Jezusowego w Harnes
w sobotę 15 grudnia 2012 roku

Odcinek do odestania

(coupon à renvoyer **avant le 10 décembre 2012** à Mr. Juškowiak Édouard:
20, rue du 1er Mai - 62430 Sallaumines - (tél. 03 21 67 73 37)
accompagné du règlement - ccp ou chèque bancaire. établi à l'ordre de:
Union Nationale Des Associations Catholiques Polonaises En France
CCP 1 367 86 A Centre Lille

Nazwisko (Nom) : .....

Imię (prénom) : .....

Adresse: .....

Code postal & Ville : .....

Téléphone : .....

- prendra(ont) part au repas du midi: ..... x 17 = ...euros

REKOLEKCJE ADWENTOWE

PARAFIA MIŁOSIERDZIA BOŻEGO

20, rue Legendre; tel. 01 79 25 46 61.

- **15 grudnia** (sobota) – 19⁰⁰ – (kaplica) – 22 bis, rue Legendre) – Msza św. z kazaniem rekolekcyjnym, później konferencja.
- **16 grudnia** (niedziela) – 9³⁰ i 11⁰⁰ (krypta) – Msza św. z kazaniem rekolekcyjnym; – 18⁰⁰ (kaplica – 20, rue Legendre) – Msza św. z kazaniem rekolekcyjnym.
- **17 grudnia** (poniedziałek) – 19⁰⁰ – (krypta – 22 bis, rue Legendre) – Msza św. z kazaniem rekolekcyjnym, później konferencja.
- **18 grudnia** (wtorek) – 18⁰⁰ – Spowiedź św. (krypta – 22 bis, rue Legendre) - 19⁰⁰ – Msza św. z kazaniem rekolekcyjnym, później konferencja.

Rekolekcje głosi ks. Piotr Fulara z Paryża.

PARAFIA WNIEBOWZIĘCIA NMP

263 bis, rue St-Honoré; tel. 01 55 35 32 25.

- **15 grudnia** (sobota) – 18³⁰ – Msza św. z nauką i konferencja po Mszy św.;
- **16 grudnia** (niedziela) – 8⁰⁰, 9³⁰, 11⁰⁰, 14⁰⁰ (dla dzieci), 16⁰⁰, 19³⁰ – Msza św. z nauką rekolekcyjną;
- **17 grudnia** (poniedziałek) – 8⁰⁰ – Msza św. z nauką, 18⁰⁰ i 20⁰⁰ – Msza św. z nauką i konferencja po Mszy św.;
- **18 grudnia** (wtorek) – 8⁰⁰ – Msza św. z nauką, 18⁰⁰ i 20⁰⁰ – Msza św. z nauką i konferencja po Mszy św.;
- **19 grudnia** (środa) – 8⁰⁰ – Msza św. z nauką, 11⁴⁵ – Msza św. z nauką dla dzieci; 18⁰⁰ i 20⁰⁰ – Msza św. z nauką i konferencja po Mszy św.

Rekolekcje głosi ks. dr Przemysław Drag z Diecezji rzeszowskiej.

KAPLICA SAINTE RADEGONDE

Paryż XII - 34, rue du Rendez-Vous; tel. 01 55 35 32 28

- **9 grudnia** (niedziela) – 9⁰⁰ (Msza św. z nauką ogólną), przed Mszą św. możliwość spowiedzi św.

Rekolekcje głosi ks. Piotr Szot sekretarz PMK we Francji.

KOŚCIÓŁ POLSKI ŚW. JOANNY D'ARC

Triel L'Hautil; tel. 01 55 35 32 28

- **9 grudnia** (niedziela) – 11³⁰ (Msza św. z nauką ogólną), przed Mszą św. możliwość spowiedzi św.

Rekolekcje głosi ks. Piotr Szot sekretarz PMK we Francji.

KAPLICA MB KRÓLOWEJ RODZIN - BELLEVILLE

(29, rue de Belleville; 75019 Paris, tel. 06 21 90 35 53):

- W Adwencie zapraszamy na Roraty w soboty o godz. 7⁰⁰.
- **16 grudnia** – (niedziela rekolekcyjna) Msze św.: 9⁰⁰ i 11³⁰. W czasie Mszy św. możliwość spowiedzi.

Rekolekcje głosi ks. Paweł Bernacki

KAPLICA SAINT YVES

(11, rue Saint Yves, 75014 Paris):

- **9 grudnia** (niedziela) – 11⁰⁰ – Msza św. z nauką ogólną. Spowiedź przed i w czasie nabożeństwa.

Rekolekcje głosi ks. Sławomir Zabiegatowski

KAPLICA POLSKA ERMITAGE - VERSAILLES

(23, rue L'Ermitage 78000 Versailles, tel. 06 33 80 77 00):

- **16 grudnia** (niedziela) – 10¹⁵ - Nauka rekolekcyjna i okazja do spowiedzi św. - 11⁰⁰ - Uroczysta Msza św.

Rekolekcje głosi ks. Paweł Pietrusiak

KOŚCIÓŁ ST. LEU - ST. GILLES

Bagnolet - 84, rue Sadi Carnot; tel. 01 43 62 91 69

- **16 grudnia** (niedziela) – 12³⁰ (Msza św. z nauką ogólną), przed Mszą św. możliwość spowiedzi św.
- **23 grudnia** (niedziela) - 12³⁰ (Msza św. z nauką ogólną), przed Mszą św. możliwość spowiedzi św.

Rekolekcje głosi ks. Zbigniew Wcisło SChr z Aulnay Sous Bois.

Exposition Les Crèches de Noël de Cracovie du 01/12/12 au 06/01/13

Concert de Noël Le 15 décembre 2012 à 20h30

Basilique Notre Dame de Fourvière à Lyon

Organisés par

- Fondation Fourvière
- Consulat Général de Pologne à Lyon
- Małopolska KRAKÓW Region

INFORMATION: 02 37 51 12 22

Polska Parafia Katolicka - Paroisse Polonaise de Coueron

(48, rue de la Frémondrière – 44220 Coueron)

Samedi 15 décembre: Confection et vente de gâteaux polonais: placek et pączki. Comme vous le savez, il est fortement conseillé de les commander à l'avance. Vente de 14h à 17h dans la salle paroissiale, ainsi que le dimanche matin de 11h à 12h30. Nous tiendrons à votre disposition Optatek et les calendriers 2013, ainsi que des cartes de vœux. Tel. 02 40 86 51 79. ou 02 40 86 46 84.

Samedi 22 décembre: mise en place de la crèche et des embellissements de notre église pour les fêtes de Noël. Nous avons besoin de toutes les bonnes volontés et vous en remercions par avance.

Célébrations de Noël – de fin d'Année

Lundi 24 décembre à minuit: Messe de la Nativité – Pasterka

Mardi 25 décembre: Noël: Messe à 10h – Boże Narodzenie

Dimanche 30 décembre: Messe à 10h – Fête de la Ste. Famille – Świętej Rodziny.

Lundi 31 décembre à 16h – Messe d'action de grâce pour la fin de l'année 2012 – Zakończenie Starego Roku.

Mardi 1 Janvier 2013: Messe de Nouvel An à 10h – Nowy Rok.

Dimanche 6 Janvier 2013: Epiphanie Messe à 10h – Trzech Króli.

Samedi 2 Février 2013: Présentation du Seigneur au Temple: Messe à 19h, avec la bénédiction des cierges – M.B. Gromnicznej.

A votre disposition pour tous renseignements complémentaires – Barbara Quere – tél. 02 40 85 36 73.

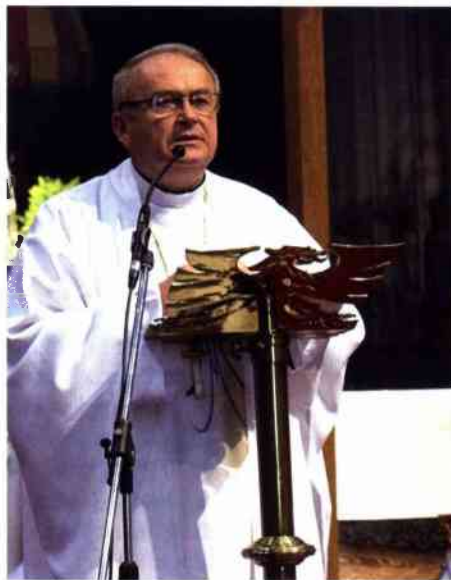
Związek Bractw Różańcowych z pielgrzymką w Dadizelle

Stanisława Napora
Sekretarka Związku

W czwartek 20 września zgromadziliśmy się licznie na dorocznej Pielgrzymce, oddając Cześć Maryi.

Zarząd Związku Bractw Różańcowych, na czele z ks. dyr. Ryszardem Kaczorem i panią Marie-Thérèse Woźniak - prezeską Związku dziękują wszystkim uczestnikom za udział w Mszy świętej i Nabożeństwie różańcowym.

Szczególne podziękowanie składamy na ręce Ks. inf. Stanisława Jeża - rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji, za przewodniczenie Eucharystii i wygłoszenie dla licznie przybytych wiernych, wzruszającej w treści homilii. „Bóg zapać” kapitanom oraz stowarzyszeniom: Polek, Mężów Katolickich, Krucjaty oraz katechetom i licznie przybyłym pocztom sztandarowym. Dziękujemy również Siostram zakonnym, a szczególnie siostrze Czesławie za śpiew i akompaniament organowy. Wszystkim jeszcze raz serdeczne „Bóg zapać”.

Roraty polonijne w Roku Wiary

Tysiące dzieci i młodzieży w Polsce bierze udział w adwentowych Roratach, przynosząc do kościołów ozdobne lampiony. Warunki duszpasterstwa polonijnego są inne, jednak proponujemy naszym Ośrodkom Duszpasterskim praktykę „Polonijnych Rorat”. „Kościół jest naszym domem”, ale i „Dom jest częścią Kościoła”. Tak wiele napisano o „Domowym Kościele”. Polonijne Roraty można więc przeżywać i we własnym domu! Przy zapalanej świecy, w gronie rodzinnym, można codziennie odmówić „Wierzę w Boga” i dziesiątkę różańca. Można poświęcić 10 minut na lekturę „Katechizmu”. Tak praktykowana modlitwa – uwzględnia warunki duszpasterstwa polonijnego – może być też nazwana „Polonijnymi Roratami”. Można to potączyć z wiernością, by przez Adwent – codziennie

– przeżywać „Polonijne Roraty”. Każdy dzień może odpowiadać jednej literze hasła „Rorat Polonijnych”. Dzieci, które utożą całe hasło można w Boże Narodzenie nagrodzić.

Ks. prał. Krystian Gawron – wicerektor PMK

11 Listopada polsko-francuski w Dourges

Edmond Oszczak

Tradycyjnie już, w Dourges, rok rocznie, na pomnikach miasta, 11 Listopada są wywieszane flagi francuskie i polskie, orkiestra miasta odgrywa hymny: polski i francuski. Tym razem, obchody miały charakter jeszcze bardziej polski i uroczysty: Święto Niepodległości Polski obchodzono w ramach jubileuszu 90-lecia przybycia Polaków do Dourges. Władze miasta zgodziły się na taki układ. Przy składaniu wieńców przez Mera Patricka Defrancq, dotychczasowi do niego m.in.: Pani Stefania Sobierajska, Prezes Domu Polonii - Kongres Polonii Francuskiej i Pan Edmond Oszczak, Prezes Koordynacji Polonijnej w Dourges, w obecności Pana Jarostawa Horaka, Konsula RP w Lille. Można przyjąć też, że potowę uczestników defilady stanowili przedstawiciele środowiska polonijnego. Przed defiladą, w polskim kościele, została odprawiana polsko-francuska Msza święta, celebrował ją ks. proboszcz Leszek Wojciechowski, a pieśni śpiewał Chór Moniuszko i zespół Gitary św. Stanisława.

Po pochodzie, w sali gminnej, Chór Moniuszko, pod dykcją Jana Łukasza Wiśniewskiego zaśpiewał dwie polskie pieśni. Natomiast w imieniu wspólnoty polonijnej zabrakł głos Edmond Oszczak. Mówił w swym wystąpieniu o wkładzie polskich ochotników podczas bitwy Artois w 1915 r. – wspomina to wydarzenie pomnik polski w La Targette. Mówca przypominał również zastugi POWN we Francji i wszystkich kombatantów polskich, podczas drugiej wojny światowej, a szczególnie czterech Polaków, uczestników ruchu oporu, zastrzelonych przez Niemców w Dourges.

Z okazji obecnego święta, Pani Helena Skrobała, znana działaczka tutejszej Polonii, odebrała odznaczenie, przyznane pośmiertnie jej śp. mężowi Franciszkowi Skrobale, bytemu kombatanta wojny w Algierii.

Był to szczególny dzień dla naszej wspólnoty, gdy tutejsza Polonia mogła być dumna ze swej już 90 lat trwającej historii.

Tablica ku czci polskich grenadierów

Florian J. Zatuski

W paryskiej siedzibie Stowarzyszenia Polskich Kombatantów we Francji, 9 listopada odbyła się niezwykła ceremonia.

Została tu odsłonięta Tablica pamiątkowa ku czci Pierwszej Dywizji Grenadierów Polskich, którzy w 1940 roku walczyli pod dowództwem gen. Ducha w Dieuze, Lagarde i Biderstroff. Prezes SPK – Zarządu Krajowego przekazuje kolejne podziękowania: dla Konsulatu Rzeczypospolitej Polskiej, który się przyczynił do realizacji Tablicy, składając je na ręce pani Konsul Magdaleny Ryszkowskiej.

Dziękuję także serdecznie za przybycie: panu Ptk. Romanowi Królakowi, attaché wojskowemu przy Ambasadzie Polskiej w Paryżu, zastępcy Pułkownika Marka Terleckiego, panu Kancelarzowi Federacji Narodowej Francuskiej byłych Kombatantów mieszkających po za Francją, panu Jacquet Bertrand, który zastępuje pana Gen. Beauchesne, panu Prezesowi Urzędu Narodowego Byłych Kombatantów, panu Lapeyre, Ks. prał. Edwinowi Rzeszuto, reprezentującemu Prezesa SPK – koto Paryż – ks. inf. Stanisława Jeża – Rektora PMK we Francji oraz ks. Ryszardowi Górskiemu, proboszczowi kaplicy Domu Kombatanta, panu prezesowi Federacji Polonii Francuskiej oraz wiceprezesowi SPK koto Paryż – Stanisławowi Aloszko, panu wiceprezesowi Zarządu Krajowego SPK Francja – Florianowi J. Zatuskiemu, pani sekretarz Zarządu Krajowego – Hannie Talko, pani koordynator Zarządu Krajowego SPK Francja – Irenie Wahl-Damasiewicz oraz wszystkim pocztom sztandarowym polskim i francuskim.

Pod koniec kwietnia 1940 r. dywizja została skierowana w rejon Colombey-les-Belles w Lotaryngii, a następnie – w połowie maja – Lunéville. 18 maja weszła w skład XX Korpusu armii francuskiej – składającego się z francuskiej 52 Dywizji Piechoty i grupy fortecznej Sarry, jednego z odcinków linii Maginota. Początkowo poszczególne oddziały Dywizji zostały rozdzielone pomiędzy jednostki francuskie. Dopiero 14 czerwca, gdy Niemcy uderzyli na wojska francuskie – Dywizja wystąpiła jako całość, broniąc środkowego odcinka XX Korpusu. 15 czerwca Dywizja cały dzień broniła zajmowanego odcinka, lecz z uwagi na wycofanie się francuskiej 52 Dywizji, w nocy wycofała się w rejon Dieuze. Broniła się tu w dniu 16 czerwca, a jej artyleria, razem z artylerią francuską powstrzymywały natarcie II batalionu 499 niemieckiego pułku piechoty, zadając mu poważne straty. W nocy dywizja wycofała się na linię kanału Marna – Ren, gdzie zajęła pozycje pod Lagarde. Broniła tu pozycje przez kolejne dwa dni, lecz wobec rozbicia francuskiej 52 Dywizji i wycofania się grupy Sarry, wycofuje się w rejon lasów pod Baccarat. Zajmuje tam pozycje obronne w rejonie Meriller. 19 czerwca XX Korpus zostaje okrążony a wraz z nim i 1 Dywizja Grenadierów. W tym dniu polska Dywizja zajmuje swoją ostatnią pozycję obronną w rejonie Neureville. 21 czerwca 1940 r. jej dowódca gen. bryg. Bronisław Duch, wobec niemożności prowadzenia dalszych walk oraz podjęcia rozmów w sprawie kapitulacji Francji, podjął decyzję o rozwiązaniu jednostki i przedzieraniu się żołnierzy na południe Francji lub do Szwajcarii. Tego dnia Dywizja przestała istnieć. Części żołnierzy udało się dostać do Wielkiej Brytanii, w tym gen. Duchowi. Straty Dywizji w trakcie kampanii francuskiej to 5200 żołnierzy.

• **Dowóz materiałów** Tel. 06 21 36 32 09

• **Wywóz GRUZU**

snb@entreprisedemolition.fr

BALTYK
Épicerie Polonaise

À ST-GERMAIN-EN-LAYE
2, RUE D'HENNEMONT

CHÂR CUTERIE, FROMAGE BLANC, VODKA, BIÈRE,
CONCOMBRES MARINÉS, CONFISERIES ET
BEAUCOUP D'AUTRES CHÔSES À DÉCOUVRIR...

du Lundi au Samedi de 10h00 à 19h00
et le Jeudi de 12h00 à 21h00
TEL 01 30 61 40 59
e-mail: baltkyk@orange.fr

A D W O K A T

Małgorzata Laurichesse
8, rue d'Uzès, 75002 Paris

Przyjmujemy tylko na umówione spotkania (mówimy po polsku)

kom. 06 89 51 01 23 • fax 01 45 94 20 23
e-mail: malgomsl@neuf.fr • www.laurichesse-avocat-avotreecoute.com

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIĘRDZIA

Mme Bożena Pesla -	50 €
Mme Janine Senquieue -	50 €
Mme Lidie Stępień -	100 €
Par. Corbeil-Essones - ks. Eugeniusz Szyszka -	280 €
Teresa i Georges Krzyżanowski -	100 €

Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise, 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris, wpłacając na: CCP 1268-75 N PARIS

Ofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”

FRYZJERSTWO DAMSKIE - USŁUGI Z DOJAZDEM DO KLIENTA
T. 06 48 04 48 84 MONIKA

GŁOS KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” – 4 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do 10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €).
Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi –1 € na tydzień („usługi” – 2 €)!
Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9–12h30 i 15–18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Paweł Bednarczyk
Tel. 06.50.85.01.61
e-mail: bednar84@gmail.com
www.republika.pl/pomoc_komputery

POMOC KOMPUTEROWA

- NAPRAWA, PROGRAMOWANIE
- USUWANIE WIRUSÓW
- ODZYSKIWANIE DANYCH
- KONSERWACJA KOMPUTERA
- SKŁADANIE KOMPUTERÓW NA ZAMÓWIENIE
- PROJEKT WIZYTÓWEK, ULOTEK
- ITP.

AUX REGALS
TRAITEUR POLONAIS
SKLEP I RESTAURACJA

Dla tych, którzy **szukają jakości** *Pour ceux qui cherche la qualité*

- *Épicerie fine* / Delikatesy
- *Charcuterie fine* / Wyjątkowe wędliny
- *Confiserie* / Słodczyce
- *Plats chauds* / Świeże dania
- *Pâtisserie* / Ciasta

Otwarte od poniedziałku do soboty | od 11h do 21h po 21h na rezerwację

tel. 01 43 47 06 17
17, rue du Docteur Goujon, 75012 Paris

PAS-DE-CALAIS – VAUDRICOURT
TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY (EKSPERT SĄDOWY)
AGATA ŻMUDZIŃSKA-JUDYCKA
Tél. 06 32 74 55 61.
Tłumaczenia pl-fr, sprawy urzędowe, porady administracyjne.

KOREPETYCJE Z FRANCUSKIEGO.
nauczycielka dyplomowana w Paryżu. Tel. 06 89 71 15 79;
e-mail: abaginska3@gmail.com

Luxsus - PRZEWOZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI – OLSZYNA, WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW. TEL. 06 62 75 50 06; 01 42 38 63 20; (00 48 12) 284 12 50!

KOSMETYCZKA - MARTA. T. 06.68.50.02.58.

SAMI SWOI

Polski sklep spożywczy!!!

NISKIE CENY, WYSOKA JAKOŚĆ, SZEROKI WYBÓR ART. SPOŻYWCZYCH, ALKOHOLE, NABIAŁ, WĘDLINY, NAPOJE, POLSKA PRASA

ZAPRASZAMY!!!

PON-SOB 10.00 – 20.00
44 RUE LENINE 94200 IVRY SUR SEINE
TEL: 01 70 25 46 62
sami.swoi@onet.pl
METRO 7 MAIRIE D'IVRY – RER C IVRY SUR SEINE
BUS 125 PRZYSTANEK MOLIERE

Prosto z Polski!

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBADPARYZ : 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi;
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.WYJAZDY DO POLSKI 7 razy w tygodniu, 2 razy dziennie:
14³⁰ - ekspres Południe Polski - Podkarpacie,
16⁰⁰ - reszta Polski; w sumie 120 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

**BIURO TŁUMACZEŃ
W. A. KOCZOROWSKI**Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub4, villa Juge - 75015 Paris (M^o Duplex)

tel. 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.**PRZEPROWADZKI WE FRANCJI
PRZEWÓZ PACZEK, MEBLI TOWARÓW DO POLSKI**– wynajem auta osobowego z szoferem
– dowóz na lotnisko (ceny do uzgodnienia)

TE-MAR e-mail: temar1978@gmail.com; 06 68 03 50 45

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien-dentiste33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M^o Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

(mówimy po polsku)

Dammare Les Lys-L'espace NINO FERRER Place Paul Bert

31 grudnia od 20⁰⁰ do 5⁰⁰ rano

Polskie Towarzystwo Katolickie zaprasza na

Bal Sylwestrowy

Gra orkiestra z Polski

Wstęp 90 € od osoby. W cenie biletu świąteczne Menu.

Rezerwacja płatna do 25 grudnia 2012
tel. 01.64.37.06.35; 06.64.79.73.82.

Rozliczenia księgowo. 07 60 74 90 98

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:

problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

**GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 44 (2480): 9.12.2012

Commission paritaire N°: 0515 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) – tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż – Recteur mcp.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół, s. Natanaela Modzelewska.

Druk (Imprimerie): INDICA – 2, rue du 19 mars 1962 – 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonement (Abonnement): 1 rok (1 an) – 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 28.11.2012

Inf. o prenumeracie na str. 3

PRZEWOZY
FRANCJA → POLSKA
monikabus@interia.eu
wyjazdy w każdą niedzielę
paczki odbieramy i dostarczamy
na terenie całej Polski

Polska: +48 (15) 84 22 885, +48 (0) 602 358 007
Francja: 06 24 39 24 21; 06 21 12 48 55;
06 67 03 86 45

PRZEWOZY OSÓB - PACZEK - PRZESYŁEK - TRANSPORT AUT - PRZEPROWADZKI

**LE CINQUIÈME
CRAYON**Projektowanie graficzne
www.CinquiemeCrayon.eu

Zadbamy o profesjonalny wizerunek Twojej firmy!

Strony www, środki komunikacji, druk wielkoformatowy...

TŁUMACZENIA – KONSULTACJE PRAWNE**S. Bocianowski - dr Prawa Międzynarodowego
SPECJALISTA PRAWA POLSKIEGO
Ekspert Sądowy – Tłumacz Przysięgły**

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż

Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

Sprawy małżeńskie, administracyjne, emerytalne,
spadkowe, nieruchomości itp. w Polsce i we Francji.

- TŁUMACZENIA
- PISANIE: LISTÓW, PODAŃ I DEKLARACJI (RSA, CAF, CMU, ETC)
- TOWARZYSZENIE (URZĘDY, LEKARZ, BANK, PÔLE EMPLOI)

paris.tlumacz@gmail.com; T.06 01 17 44 41;

WYWÓZ GRUZU. TRANSPORT. 120€ – 60€!
T. 06.20.03.34.85**S A R L F R A N - P O L M . A .**

Sprzedaż artykułów polskich

Dystrybucja hurtowa, detaliczna, realizacja indywidualnych zamówień okolicznościowych

ciasta • wędliny • ryby • pieczywo • nabiał •
słodczyce • napoje • prasa • książki • filmy DVD

Regularne dostawy świeżych towarów z Polski.

Towary na zamówienie z dostawą do domu gratis* Zapraszamy codziennie
w godzinach od 9⁰⁰ do 20⁰⁰ *przy zamówieniu minimum 50 €

230 rue Paul et Camille Thomoux, 93330 Neuilly sur Marne;

tel. 09 81 11 17 39 lub 06 42 83 53 59; www.franc-poi.com

SARL Au Capital de 50 000 €; N°SIRET: 498 769 801 00016; R.C.S. BOBIGNY APE 552 P

Poradnia Psychologicznaprzy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.

TRAM PROGRAM

10 - 16 grudnia 2012

PONIEDZIAŁEK 10 GRUDNIA

7¹⁵ - Informacje 7³⁵ - Mocni w wierze 7⁵⁵
- Św. na każdy dzień 8⁰⁰ - Octava dies 8²⁵
- Tak mówi Amen 8³⁵ - Wieś to też Polska 9⁵⁰
- Felieton 10⁰⁰ - Rozmowy niedok. 11¹⁰ - Św.
na każdy dzień 11¹⁵ - Jak my to widzimy
11⁴⁵ - By odnowić oblicze ziemi 12⁴⁵ - Św.
na każdy dzień 12⁵⁰ - Koncert życzeń 14¹⁵
- Św. na każdy dzień 15⁴⁵ - Tak mówi Amen
15⁵⁵ - Św. na każdy dzień 16⁰⁰ - Informacje
16¹⁰ - Savoir vivre 16³⁰ - Tydzień z Ziemi
Św. 16⁵⁰ - Reportaż(2) 17⁴⁵ - Informacje
18⁰⁰ - Spotkanie Rodziny RM 21⁰⁰ - Apel
21²⁰ - Informacje 21⁴⁰ - Polski pkt. widze-
nia 22⁰⁵ - Świat w obrazach 22¹⁰ - Reportaż

WTOREK 11 GRUDNIA

7¹⁵ - Informacje 7³⁵ - Polski pkt. widze-
nia 8⁰⁰ - Reportaż 8²⁵ - Tak mówi Amen
8³⁰ - Św. na każdy dzień 8³⁵ - Muzyczne
drogowskazy 9²⁵ - Savoir vivre 9⁴⁵ - Św. na
każdy dzień(4) 15⁰⁰ - Z wędką nad wodę
15⁴⁵ - Tak mówi Amen 15⁵⁵ - Św. na każdy
dzień 16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Aktualności
WSKSiM 16¹⁵ - Kalejdoskop młodych 16⁴⁵
- Św. na każdy dzień 17⁰⁰ - Program poradn.
17²⁵ - Św. na każdy dzień 17³⁰ - Reportaż
18⁰⁰ - Anioł Pański 18¹⁵ - Rozmowy niedok.
19²⁵ - Św. na każdy dzień 19³⁰ - Dla dzieci
20²⁰ - Różaniec 20⁵⁰ - Felieton 21⁰⁰ - Apel
21²⁰ - Informacje 21⁴⁰ - Polski pkt. widzenia
22⁰⁵ - Świat w obrazach 22¹⁰ - Reportaż

ŚRODA 12 GRUDNIA

7¹⁵ - Informacje 7³⁵ - Polski pkt. widze-
nia 8⁰⁰ - Dla dzieci 8²⁵ - Tak mówi Amen
8³⁰ - Felieton 8⁴⁵ - Na zdrowie 10²⁰ - Św.
na każdy dzień 10³⁰ - Audiencja gene-
ralna 14²⁵ - Św. na każdy dzień 15⁴⁵ - Tak
mówi Amen 15⁵⁵ - Św. na każdy dzień

16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Na zdrowie 16³⁰
- Pasjonaci 16⁵⁵ - Św. na każdy dzień 17⁰⁰
- Po str. prawdy 18⁰⁰ - Anioł Pański 18¹⁵
- Rozmowy niedok. 19²⁵ - Św. na każdy
dzień 19³⁰ - Dla dzieci 20²⁰ - Różaniec
20⁵⁰ - Felieton 21⁰⁰ - Apel 21²⁰ - Informac-
cje 21⁴⁰ - Polski pkt. widzenia 22⁰⁵ - Świat
w obrazach 22¹⁰ - Reportaż

CZWARTEK 13 GRUDNIA

7¹⁵ - Informacje 7³⁵ - Polski pkt. widzenia
8⁰⁰ - Dla dzieci 8²⁵ - Tak mówi Amen 8³⁰
- Na zdrowie 8⁵⁵ - Pasjonaci 9²⁰ - Repor-
taż 9⁴⁵ - Św. na każdy dzień 9⁵⁰ - Felie-
ton 11¹⁰ - Św. na każdy dzień 11¹⁵ - Po str.
prawdy 13²⁵ - Św. na każdy dzień(2) 15⁴⁵
- Tak mówi Amen 15⁵⁵ - Św. na każdy dzień
16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Z wędką nad wodę
16⁵⁵ - Św. na każdy dzień 17⁰⁰ - Na tropie
17³⁰ - Reportaż 17⁵⁵ - Św. na każdy dzień
18⁰⁰ - Anioł Pański 18¹⁵ - Rozmowy niedok.
19²⁵ - Św. na każdy dzień 19³⁰ - Dla dzieci
20²⁰ - Różaniec 20⁵⁰ - Felieton 21⁰⁰ - Apel
21²⁰ - Informacje 21⁴⁰ - Polski pkt. widze-
nia 22⁰⁵ - Świat w obrazach

PIĄTEK 14 GRUDNIA

7¹⁵ - Informacje 7³⁵ - Polski pkt. widze-
nia 8⁰⁰ - Dla dzieci 8²⁵ - Tak mówi Amen
8³⁰ - Św. na każdy dzień 8³⁵ - Z wędką nad
wodę 9²⁰ - Św. na każdy dzień 9²⁵ - Na
tropie 9⁵⁰ - Św. na każdy dzień(2) 11¹⁵
- Wyptylną na głębię 14²⁵ - Św. na każdy
dzień 15⁴⁵ - Tak mówi Amen 15⁵⁵ - Św. na
każdy dzień 16⁰⁰ - Informacje 16¹⁰ - Porady
medyczne 16⁴⁰ - Program jeździecki 17⁰⁰
- Jazda próbna 17³⁰ - Reportaż 17⁵⁵ - Św. na
każdy dzień 18⁰⁰ - Anioł Pański 18⁵⁵ - Św.
na każdy dzień 19⁰⁰ - W Namiocie Słowa
19²⁵ - Św. na każdy dzień 19³⁰ - Dla dzieci

20²⁰ - Różaniec 20⁵⁰ - Felieton 21⁰⁰ - Apel
21²⁰ - Informacje 21⁴⁰ - Polski pkt. widze-
nia 22⁰⁵ - Świat w obrazach 22¹⁰ - Wykład

SOBOTA 15 GRUDNIA

7¹⁵ - Informacje 7³⁵ - Polski pkt. widze-
nia 8⁰⁰ - Dla dzieci 8²⁵ - Tak mówi Amen
8³⁰ - Porady medyczne 9⁰⁵ - Św. na każdy
dzień(2) 11⁰⁵ - Felieton 11³⁰ - Jazda próbna
12⁰⁰ - W Namiocie Słowa 14⁴⁵ - Św. na
każdy dzień 14⁵⁰ - 7 sakrament 15²⁰ - Tak
mówi Amen 15³⁰ - Koncert życzeń 16⁰⁰
- Informacje 16¹⁰ - Muzyczne drogowskazy
17⁰⁰ - Sanktuaria Polskie 17²⁵ - Św. na
każdy dzień 17³⁰ - Reportaż 18⁰⁰ - Anioł
Pański 18¹⁵ - Rozmowy niedok. 19²⁵ - Św.
na każdy dzień 19³⁰ - Dla dzieci 20²⁰
- Różaniec 20⁵⁰ - Zaczepnij ze źródła 21⁰⁰
- Apel 21²⁰ - Informacje 21⁴⁰ - Polski pkt.
widzenia 22⁰⁵ - Świat w obrazach 22¹⁰
- Mocni w wierze

NIEDZIELA 16 GRUDNIA

7¹⁵ - Informacje 7³⁵ - Polski pkt. widzenia
8⁰⁰ - Spotkanie M. Buczek 8²⁵ - Tak mówi
Amen 8³⁰ - Św. na każdy dzień 8³⁵ - Koncert
zyczeń 9⁰⁵ - Św. na każdy dzień 9¹⁵ - Prze-
gląd Niedzieli 9²⁰ - Zaczepnij ze źródła
9³⁰ - Msza św. 10³⁰ - 7 sakrament 11⁰⁰
- Kropelka radości 11³⁰ - Dla dzieci 11⁵⁵
- Św. na każdy dzień 12⁰⁰ - Anioł Pański
12²⁰ - Wieś to też Polska 13³⁵ - By odno-
wić oblicze ziemi 15⁴⁵ - Tak mówi Amen
15⁵⁵ - Św. na każdy dzień 16⁰⁰ - Informa-
cje 16¹⁰ - Koncert życzeń 17³⁰ - Reportaż
18⁰⁰ - Anioł Pański 18¹⁵ - Rozmowy niedok.
19²⁵ - Św. na każdy dzień 19³⁰ - Dla dzieci
20²⁰ - Różaniec 20⁵⁰ - Felieton 21⁰⁰ - Apel
21²⁰ - Informacje 21⁴⁰ - Octava Dies 22¹⁰
- Jak my to widzimy. □

TV Trwam: ul. Św. Józefa 23/35; 87-100 Toruń

Konkurs Roku Wiary dla młodzieży - „Katechizm Kościoła Katolickiego”.

Polska Misja Katolicka organizuje „Konkurs Roku Wiary dla młodzieży” ze znajomości „Katechizmu Kościoła Katolickiego” - w 20. rocznicę jego ogłoszenia. Tekst można znaleźć na stronie internetowej.

I Nagroda - udział w Świątecznych Dniach Młodzieży w Brazylii, **II Nagroda -** Pielgrzymka do Fatimy, **III Nagroda -** Pielgrzymka do Rzymu.

Rozstrzygnięcie „Konkursu Roku Wiary dla Młodzieży” - 11 maja 2013 podczas 138 Pielgrzymki do Lourdes, na podstawie odpowiedzi na pytania quizu: trzeba będzie wybrać prawidłową odpowiedź z czterech podanych możliwości.

W Konkursie mogą brać udział młodzi należący do Polskiej Misji Katolickiej we Francji (do 35 roku życia). Udział jest gratisowy. Zgłoszenia prosimy kierować do: PMK, na adres: ks.krystian.gawron@gmail.com do 30 kwietnia 2013 r. □

ROK WIARY

Konkurs Roku Wiary - „Lumen Gentium”

W 50. rocznicę rozpoczęcia Soboru Watykańskiego II Polska Misja Katolicka we Francji organizuje „Konkurs Roku Wiary” ze znajomości konstytucji dogmatycznej o Kościele „Lumen Gentium” tegoż Soboru. Tekst można znaleźć na stronie internetowej.

I Nagroda - Pielgrzymka do Ziemi Świętej; **II Nagroda -** Pielgrzymka do Fatimy; **III Nagroda -** Pielgrzymka do Lourdes.

Rozstrzygnięcie „Konkursu Roku Wiary” - 10 maja 2013 podczas 138 Narodowej Pielgrzymki do Lourdes, na podstawie odpowiedzi na pytania quizu: trzeba będzie wybrać prawidłową odpowiedź z czterech podanych możliwości. W „Konkursie Roku Wiary” mogą brać udział dorośli świeccy należący do Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Udział w konkursie jest gratisowy. Zgłoszenia prosimy kierować do: Polskiej Misji Katolickiej na adres: ks.krystian.gawron@gmail.com - do 30 kwietnia 2013 r. □

ROK WIARY

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna:fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

10 – 16 grudnia 2012

PONIEDZIAŁEK 10 GRUDNIA

6¹⁰ Przystanek Woodstock 2012 7⁰⁵ Z archiwum FilMOTEKI Narodowej 7²⁵ Pierścień i Róża – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Tygodnik.pl 11³⁰ Pogoda.pl 11³⁵ Galeria – serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Polonia w Komie 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Ranczo – serial 13⁴⁵ Salon Polonii 14²⁵ Bibuła – dokument 14⁵⁵ Jak to działa – magazyn 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁵ Naszaarmia.pl 16³⁰ Cafe Historia 16⁵⁰ Galeria – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Z archiwum FilMOTEKI Narodowej 18¹⁰ Dzika Polska – serial 18⁴⁵ Skarby nieodkryte – teleturniej 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁰ Pogoda.pl 20⁵⁰ Londyńczycy – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22³⁰ Pogoda.pl 22⁴⁵ Tygodnik Gospodarczy 23²⁰ Tomasz Lis na żywo 0²⁰ Naszaarmia.pl 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Pierścień i Róża – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 11 GRUDNIA

6⁰⁵ Tygodnik Kulturalny 6⁵⁵ Słownik polsko@polski 7²⁵ Rozalka Olaboga – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Polonia 24 11³⁰ Pogoda.pl 11³⁵ Galeria – serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Polonia w Komie 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Czas honoru – serial 13⁴⁵ XVI Festiwal Kabaretu Koszalin 2010 14⁴⁵ Tomasz Lis na żywo 15⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 16¹⁵ Tygodnik Gospodarczy 16⁵⁰ Galeria – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Pod dachami Paryża – Wieczór piosenki francuskiej 18⁵⁵ W stronę piękna 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁰ Pogoda.pl 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22³⁰ Pogoda.pl 22⁴⁵ Józef Skrzek – koncert 23⁴⁵ Na pierwszym planie 0²⁵ W stronę piękna 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Rozalka Olaboga – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 12 GRUDNIA

6⁰⁵ Kultura głupcze – magazyn 6⁴⁵ Notacje – dokument 7⁰⁵ Wilnoteka 7²⁵ Sześć milionów sekund – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Polonia 24 11³⁰ Pogoda.pl 11³⁵ Wszystko przed nami – telenowela

12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Polonia w Komie 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Londyńczycy – serial 13³⁵ Notacje – dokument 13⁵⁵ Kabaretowy Klub Dwójki 14⁵⁰ Na pierwszym planie 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁵ Kultura głupcze – magazyn 16⁵⁰ Wszystko przed nami – telenowela 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Benefis 18⁵⁵ Wilnoteka 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda.pl 20⁵⁰ Warto kochać – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22³⁰ Pogoda.pl 22⁴⁵ Kabaretowy Klub Dwójki 23⁴⁵ S jak szpieg 0¹⁵ Bibuła – dokument 0⁴⁵ Wszystko przed nami – telenowela 1¹⁵ Sześć milionów sekund – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 13 GRUDNIA

6⁰⁵ Dzika Polska – serial 6³⁵ Nie ma jak Polska – magazyn 7⁰⁵ Cafe historia 7²⁵ Tajemnica Sagali – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Polonia 24 11³⁰ Pogoda.pl 11³⁵ Wszystko przed nami – telenowela 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Polonia w Komie 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość – serial 13⁴⁵ Koncert 14⁴⁵ S jak szpieg 15¹⁵ Okrasa tamie przepisy – magazyn 15⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 16¹⁰ Kocham Kino 16⁵⁰ Wszystko przed nami – telenowela 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Koncert 19⁰⁰ Ktokolwiek widział ktokolwiek wie 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20⁴⁰ Pogoda.pl 20⁵⁵ Oficerowie 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22³⁰ Pogoda.pl 22⁴⁵ Nowa – serial 23⁴⁰ Obława – dokument 0⁴⁵ Wszystko przed nami – telenowela 1¹⁵ Tajemnica Sagali – serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 14 GRUDNIA

6¹⁰ Warto kochać – serial 7⁰⁰ Ekumeniczna Wola – reportaż 7²⁵ Powrót do Wiklinowej Zatoki(2) – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Polonia 24 11³⁰ Pogoda.pl 11³⁵ Dwie strony medalu – serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Polonia w Komie 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość – serial 13⁴⁵ Wideoteka 14²⁰ Obława – dokument 15²⁰ Złotopolscy – telenowela 15⁵⁵ Hala odłotów 16⁵⁰ Dwie strony medalu – serial 17¹⁵

Polonia w Komie 17²⁵ Program rozrywkowy 17⁵⁵ Poziom 2.0 – magazyn 18⁵⁵ Ex Libris – magazyn 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda.pl 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22³⁰ Pogoda.pl 22⁴⁵ Wszystko co kocham – film 0⁴⁵ Dwie strony medalu – serial 1¹⁵ Powrót do Wiklinowej Zatoki(2) – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 15 GRUDNIA

6³⁵ Złotopolscy(5) – telenowela 8⁵⁵ Polonia 24 9²⁵ Pogoda.pl 9⁴⁰ Serial 10³⁵ Załoga Eko – magazyn 11⁰⁵ Cztery pancerni i pies – serial 12¹⁰ Pamiętaj o mnie 12³⁰ Polonia w Komie 12⁴⁰ Ojciec Mateusz – serial 13³⁰ Maktowicz w podróży – magazyn 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁰ Przystanek Woodstock 15⁵⁵ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18³⁰ XVII Festiwal Kabaretu Koszalin 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁰ Sport 20³⁰ Pogoda.pl 20⁴⁵ Czas honoru – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polonia 24 22²⁰ Pogoda.pl 22³⁰ Rewizyta – dramat 0¹⁵ Słownik polsko@polski 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 16 GRUDNIA

6⁰⁰ Galeria(2) – serial 6⁵⁵ Wszystko przed nami(2) – telenowela 7⁵⁰ Dwie strony medalu – serial 8¹⁵ Polonia w Komie 8²⁵ Polonia 24 8⁴⁵ Pogoda.pl 9⁰⁰ Trzy Szalone Zera – serial 9³⁰ Ziarno 10⁰⁵ Stawka większa niż życie – serial 11¹⁰ Blaski i wrzaski – magazyn 11³⁵ Pamiętaj o mnie 11⁵⁵ Ślady 12⁴⁵ Pod Tatrami 13⁰⁰ Msza św.- kościół św. Andrzeja Ap – Brody Poznańskie 14²⁰ Pod dachami Paryża – Wieczór piosenki francuskiej 15²⁰ Okrasa tamie przepisy – magazyn 15⁵⁰ Dzika Polska – serial 16²⁰ Skarby nieodkryte 16⁵⁰ Salon Polonii 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak miłość – serial 18⁴⁵ Wideoteka 19¹⁰ Nie ma jak Polska – magazyn 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁰ Sport 20³⁰ Pogoda.pl 20⁴⁵ Siła wyższa – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Tygodnik.pl 22³⁰ Pogoda.pl 22⁴⁵ Koncert 23⁵⁰ Salon Polonii 0²⁵ Blaski i wrzaski – magazyn 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

DZIEŃ MODLIŁWY ZA KOŚCIÓŁ NA

WSCHODZIE

w Roku Wiary

List z Syberii
(str. 12)

 i-Mat.pl
materiały budowlane

Detaliczny i hurtowy obrót
materiałami budowlanymi

www.i-mat.pl

*Wahasz się przy wyborze produktu
– wybierz produkt polski*
NAJLEPSZA OFERTA NA TERENIE FRANCJI

tel. +33 620 115 387
tel. +48 515 276 023
tel/fax +48 17 22 70 299
e-mail: i-mat@o2.pl

